

REPUBLIKA SLOVENIJA

STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.surs@gov.si

Številka: 004-101/2013/4

Ljubljana, dne 10. 12. 2013

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012– predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Vlada RS je na podlagi drugega odstavka 25. člena Zakona o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95, 9/01) na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008-2012.

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Statistični urad Republike Slovenije
- Generalni sekretariat Vlade RS

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Genovefa Ružič, generalna direktorica Statističnega urada RS

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora: /

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov: /

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov: /

5. Kratek povzetek gradiva:

Poročilo o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012 je pripravil Statistični urad RS v sodelovanju s pooblaščenimi izvajalci programa statističnih raziskovanj.

Srednjeročni program statističnih raziskovanj 2008-2012 (Uradni list RS, št. 119/07) skladno s 3. členom Zakona o državni statistiki (ZDSta) določa, da so to Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Banka Slovenije, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Struktura poročila sledi strukturi Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012. Dokument je osredotočen na izpolnjevanje strategij in doseganje prednostnih ciljev po statističnih področjih. Poročilo sestavljajo štiri poglavja, in sicer okvir delovanja slovenske državne statistike, izvajanje strateških usmeritev, predstavitev dosežkov na posameznih statističnih področjih ter poglavje o mednarodnem sodelovanju državne statistike in delovanju v Evropskem statističnem sistemu.

Vsebina poročila je pripravljena na podlagi naslednjih dokumentov:

- Srednjeročni program statističnih raziskovanj 2008–2012 (Uradni list RS, št. 119/2007),
- Vmesno poročilo o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012,
- poročila o izvajanju letnih programov statističnih raziskovanj v obdobju 2008–2012,
- ostali strateški dokumenti, ki so pomembno vplivali na delo državne statistike v obdobju 2008–2012.

Statistični svet Republike Slovenije je na 44. redni seji dne 21. 10. 2013 obravnaval predlog Poročila o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008-2012 in sprejel naslednji sklep: »Statistični svet Republike Slovenije se je na 44. redni seji dne 21. 10. 2013 pod točko 5 seznanil s predlogom Poročila o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012 in predlaga Statističnemu uradu Republike Slovenije, da ga, upoštevajoč predloge članov Statističnega sveta Republike Slovenije, dopolni ter pošlje Vladi Republike Slovenije v sprejem.«

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA / NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA / NE
c)	administrativne posledice	DA / NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA / NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	DA / NE
e)	na socialno področje	DA / NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA / NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR: /

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR: /

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA / NE

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

Gradivo je bilo dne 7. 11. 2013 predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja, v razpravo so bile vključene nevladne organizacije oziroma predstavniki zainteresirane javnosti. V razpravo so bile vključene tudi občine in združenja občin.

Vključene organizacije oz. predstavniki:

Gradivo je bilo v pregled in pripombe dne 9. 10. 2013 poslano pooblaščenim izvajalcem programa statističnih raziskovanj in predsednikom in članom statističnih sosvetov, organiziranih pri Statističnem uradu RS.

Gradivo je Statistični svet obravnaval na 44. redni seji dne 21. 10. 2013 in sprejel naslednji sklep: »Statistični svet Republike Slovenije se je na 44. redni seji dne 21. 10. 2013 pod točko 5 seznanil s predlogom Poročila o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012 in predlaga Statističnemu uradu Republike Slovenije, da ga, upoštevajoč predloge članov Statističnega sveta Republike Slovenije, dopolni ter pošlje Vladi Republike Slovenije v sprejem.«

Predlog Poročila o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012 je bil dne 21. 11. 2013 v postopku medresorskega usklajevanja posredovan Službi vlade za zakonodajo in Ministrstvu za finance.

Služba vlade za zakonodajo in Ministrstvo za finance na gradivo nista imela pripomb.

10. Gradivo je lektorirano

DA / NE

11. Zahteva predlagatelja za

a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	za nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	DA / NE

12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti

DA / NE

13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade

DA / NE

14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. z dne

mag. Karmen Hren
namestnica generalne direktorice

PRILOGE:

1. Predlog sklepa,

2. Besedilo predloga Poročila o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012.

PREDLOG SKLEPA:

Vlada RS je na podlagi drugega odstavka 25. člena Zakona o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95, 9/01) na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008-2012.

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Statistični urad Republike Slovenije
- Generalni sekretariat Vlade RS

REPUBLIKA SLOVENIJA

STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE

Poročilo o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012

predlog

Ljubljana, 2013

Avtorji: Statistični urad Republike Slovenije, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Banka Slovenije, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Pripravili in uredili: Ana Novak in Alenka Škafar

Publikacija je na voljo na spletnem naslovu: http://www.stat.si/drz_stat_srednjerocni_program.asp

Izdal in založil Statistični urad Republike Slovenije, Ljubljana, Litostrojska 54 – © SURS – Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira – ISSN 1581-7369

Kazalo

Kazalo	3
Uvodna beseda	5
1 Okvir delovanja slovenske državne statistike v obdobju 2008–2012	6
1.1 Pravne in druge podlage	6
1.2 Sistem slovenske državne statistike	6
1.3 Glavni cilji	7
2 Izvajanje strateških usmeritev državne statistike v obdobju 2008–2012	8
2.1 Strategija nadaljnega razvoja državne statistike v Sloveniji	8
2.2 Strategija na področju nadaljnega zmanjševanja administrativnih bremen	10
2.3 Strategija kakovosti	11
2.4 Strategija varstva podatkov	12
2.5 Strategija sodelovanja s poročevalskimi enotami ter zmanjšanje njihovih obremenitev	13
2.6 Strategija diseminacije in komuniciranja z uporabniki	14
2.7 Strategija posodobitve informacijske tehnologije	16
2.8 Strategija upravljanja kadrovskih virov	16
2.9 Strategija upravljanja finančnih virov	18
3 Dosežki državne statistike v obdobju 2008–2012 po statističnih področjih	19
3.1 Demografske in socialne statistike	19
3.2 Makroekonomske statistike	26
3.3 Poslovne statistike	31
3.4 Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	35
3.5 Medpodročne statistike	36
4 Mednarodno sodelovanje državne statistike in delovanje v ESS	40
4.1 Delovanje v evropskem statističnem sistemu in evropskem sistemu centralnih bank	40
4.2 Sodelovanje v mednarodnem prostoru	40
4.3 Mednarodni dogodki	41
Priloga	43
A. Seznam zakonodajnih aktov, sprejetih v obdobju 2008–2012	43
B. Seznam dogovorov o medinstitucionalnem sodelovanju, sprejetih v obdobju 2008–2012	50
C. Seznam mednarodnih sporazumov o sodelovanju na področju statistike, sklenjenih v obdobju 2008–2012	53
D. Seznam statističnih svetov	53
Seznam uporabljenih kratic	55

Statistični svet Republike Slovenije

je na 44. redni seji dne 21. oktobra 2013

obravnaval Poročilo o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012

in sprejel naslednji

SKLEP:

»Statistični svet Republike Slovenije se je na 44. redni seji dne 21. 10. 2013 (pod točko 5) seznanil s predlogom Poročila o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012 in predlaga Statističnemu uradu RS, da ga, upoštevajoč predloge članov Statističnega sveta RS, dopolni ter pošlje Vladi RS v sprejem.«

Dr. Anuška Ferligoj

Predsednica Statističnega sveta RS

Uvodna beseda

Poročilo o izvajanju Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj 2008–2012 je koristna informacija za uporabnike in dajalce statističnih podatkov ter vse ustanove in posameznike, ki so bili posredno ali neposredno vključeni v izvajanje nalog slovenske državne statistike v obdobju 2008–2012. Pripravili smo ga Statistični urad RS kot glavni nosilec izvajanja dejavnosti državne statistike in drugi pooblaščen izvajalci dejavnosti državne statistike: Agencija RS za javnopravne evidence in storitve, Banka Slovenije, Inštitut za varovanje zdravja RS, Ministrstvo za finance, Zavod RS za zaposlovanje in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Z dobro pravno podlago, s prožnim načrtovanjem letnih programov statističnih raziskovanj, z rednimi sejami statističnih sosvetov in Statističnega sveta ter z dobrim medinstitucionalnim sodelovanjem je izvajalcem državne statistike v srednjeročnem obdobju 2008–2012 uspelo ohraniti ravnotežje med čedalje večjimi zahtevami po statističnih podatkih na evropski in nacionalni ravni in zaostrenimi razmerami delovanja. Pri tem sta bila ključna dosledno spoštovanje načel in pravil o varstvu statističnih podatkov ter skrb za celostno obvladovanje kakovosti, osnovna pogoja za ohranjanje in krepitev zaupanja dajalcev in uporabnikov statističnih podatkov v uradno statistiko.

Statistični urad in pooblaščen izvajalci dejavnosti državne statistike so v obdobju 2008–2012 intenzivno zmanjševali administrativna bremena in stroške poslovanja z uporabo čedalje številnejših administrativnih virov podatkov. Med množico racionalizacij in optimizacij statističnih raziskovanj in tudi postopkov naj posebej omenimo dve največji izboljšavi, in sicer sta bila to oba popisa: Popis kmetijskih gospodarstev (izveden je bil v letu 2010 kot kombinacija terenskih in administrativnih virov) in Registrski popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2011. Popis prebivalstva 2011 je bil prvi popis prebivalstva, ki je bil izveden le na podlagi administrativnih in obstoječih statističnih virov podatkov in velja za pomemben razvojni dosežek slovenske statistike. S tem se je Slovenija pridružila redkim evropskim državam, ki tak popis izvajajo že dlje časa ali so ga prvič izvedle v letu 2011. Glavne prednosti registrske izvedbe popisa v organizacijskem smislu so bistveno manjši stroški, zelo majhno število izvajalcev ter razbremenitev dajalcev podatkov in kakovost podatkov.

Slovensko državno statistiko so v preteklem srednjeročnem obdobju zaznamovale tudi številne aktivnosti v evropskem statističnem sistemu in v mednarodnem okolju, pa tudi promocijski dogodki. V prvem polletju 2008 je Statistični urad uspešno predsedoval Delovni skupini Sveta EU za statistiko; v tej vlogi je tudi konstruktivno sodeloval pri oblikovanju najpomembnejšega pravnega akta za delovanje Evropskega statističnega sistema, Uredbe o evropski statistiki. Statistični urad in drugi pooblaščen izvajalci dejavnosti državne statistike so sodelovali tudi pri delu OECD: slovenski statistični sistem se je že v postopku priprav na polnopravno članstvo v tej organizaciji izkazal kot dobro pripravljen, po formalni vključitvi Slovenije v OECD julija 2010 pa še naprej aktivno deluje v odboru OECD za statistiko in tekoče izpolnjuje obveznosti do te organizacije. Tudi v tem obdobju je Statistični urad skupaj s Statističnim društvom Slovenije pripravil vsako leto mednarodno statistično posvetovanje Statistični dnevi, organiziral pa je tudi več pomembnih dogodkov, konferenc in okroglih miz. Skupna točka vseh omenjenih dogodkov je bilo zavzemanje za širok družbeni dialog glede aktualnih globalnih vprašanj, pri katerih ima uradna statistika pomembno in aktivno vlogo.

V imenu Statističnega urada RS se zahvaljujem vsem, ki so pomagali, da smo v programu načrtovano delo uspešno opravili: pooblaščenim izvajalcem dejavnosti državne statistike, posameznikom in ustanovam, ki so sodelovali v statističnih raziskovanjih ali s svojimi viri podatkov prispevali h kakovostnejši statistiki, ter ne nazadnje našim uporabnikom, ki so nam v preteklem srednjeročnem obdobju izkazovali zaupanje. Trudili se bomo, da bomo njihovo zaupanje ohranili tudi v prihodnje.

Genovefa Ružić
generalna direktorica Statističnega urada RS

1 Okvir delovanja slovenske državne statistike v obdobju 2008–2012

1.1 Pravne in druge podlage

Statistični urad RS skupaj s pooblaščenimi izvajalci dejavnosti državne statistike izvaja svojo dejavnost na podlagi Zakona o državni statistiki¹ (v nadaljevanju ZDSta), Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj za tekoče srednjeročno obdobje in Letnega programa statističnih raziskovanj za tekoče leto. V skladu z ZDSta SURS pripravi vsako leto Poročilo o izvajanju letnega programa statističnih raziskovanj, ob koncu obdobja, na katero se nanaša srednjeročni program, pa končno poročilo.² O vseh dokumentih razpravlja Statistični svet RS.

Zakonsko podlago za strokovno neodvisnost daje državni statistiki ZDSta, pri ohranjanju objektivnosti in nepristranskosti pa se ravna po načelih, zapisanih v Kodeksu ravnanja evropske statistike³, Banka Slovenije pa sledi t. i. Javni zavezi ESCB o evropski statistiki⁴. Slovenska državna statistika je del evropskega statističnega sistema, zato na njeno delovanje vpliva tudi Uredba o evropski statistiki⁵, za posamezna statistična področja pa velja področna statistična zakonodaja EU⁶. Banka Slovenije pa je tudi del Evropskega sistema centralnih bank (ESCB)⁷, njeno delovanje pa določata uredba o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke in njena dopolnitev⁸.

Pri svojem delovanju upošteva tudi metodološke in klasifikacijske standarde ter priporočila različnih mednarodnih ustanov (npr. OECD-ja, Združenih narodov in Mednarodnega denarnega sklada).

1.2 Sistem slovenske državne statistike

Slovensko državno statistiko tvorijo SURS in pooblašeni izvajalci dejavnosti državne statistike. V srednjeročnem obdobju 2008–2012 so naloge in odgovornosti pooblaščenega izvajalca izvajale naslednje ustanove (upoštevan je abecedni vrstni red):

- Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (delno poslovne statistike)
- Banka Slovenije (statistika plačilne bilance, finančne in denarne statistike)
- Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije (statistika zdravstva)
- Ministrstvo za finance (statistika državnega primanjkljaja in dolga, statistika javnih financ)
- Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (delno statistika zaposlenosti in brezposelnosti)
- Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (statistika pokojnin)

¹ Glej Zakon o državni statistiki, Uradni list RS, št. 45/1995 in 9/2001. Dostopno na: http://www.stat.si/drz_stat_zakonski.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

² Programi in poročila so na voljo na spletni strani: http://www.stat.si/drz_stat_programi.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

³ Glej: http://www.stat.si/drz_stat_kakovost_kodeks.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

⁴ Glej: <http://www.ecb.int/stats/html/pcstats.sl.html> (prevzeto 28. 6. 2013).

⁵ Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (32009R0223).

⁶ Glej: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/legislation_in_force (prevzeto 28. 6. 2013).

⁷ Glej: <http://www.ecb.int/stats/html/index.en.html> (prevzeto 28. 6. 2013).

⁸ Uredba Sveta (ES) št. 2533/98 z dne 23. novembra 1998 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke (31998R2533) in Uredba Sveta (ES) št. 951/2009 z dne 9. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 2533/98 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke (32009R0951).

Delovanje državne statistike spremlja Statistični svet Republike Slovenije⁹, strokovno posvetovalno telo za strateška in razvojna ter metodološka vprašanja državne statistike. Za posamezna področja državne statistike so pri SURS-u oblikovani tudi statistični sosveti¹⁰. V Statističnem svetu in statističnih sosvetih so predstavniki najpomembnejših uporabnikov in dajalcev podatkov.

1.3 Glavni cilji

SURS in pooblaščen izvajalci dejavnosti državne statistike so si v srednjeročnem obdobju 2008–2012 zastavili naslednje cilje:

1. skrb za kakovostno in do uporabnika prijazno državno statistiko
2. fleksibilnost v odzivanju državne statistike na potrebe in zahteve uporabnikov z uporabo novih podatkovnih virov in razvojem statističnih metod
3. krepitev zaupanja v državno statistiko in doseganje večje prepoznavnosti doma in v tujini
4. skrb za zaupanje in sodelovanje dajalcev statističnih podatkov ter racionalizacija zbiranja statističnih podatkov, zlasti z uporabo administrativnih virov
5. strokovno izpopolnjevanje in oblikovanje novih inovativnih pristopov za doseganje večje delovne in procesne učinkovitosti
6. izboljšanje organizacijske kulture in motivacija zaposlenih
7. aktivno delovanje v domačem in mednarodnem statističnem okolju
8. nadaljevanje razvoja sistema državne statistike

Za uresničitev ciljev je SURS skupaj s pooblaščenimi izvajalci dejavnosti državne statistike pripravil 9 strateških usmeritev s posameznimi cilji. Rezultati izvajanja so opisani v 2. poglavju.

Za vsako vsebinsko poglavje so bile po statističnih področjih določene prednostne aktivnosti. Poročilo o izvajanju teh področij delovanja v srednjeročnem obdobju 2008–2012 je podano v 3. poglavju tega dokumenta.

⁹ Statistični svet RS, ki deluje skladno s poslovnikom, je strokovno metodološko posvetovalno telo za reševanje strateških in razvojnih vprašanj državne statistike (3. Poglavje ZDSta). Sestavljen je iz 14 članov: trije predstavniki Državnega zbora RS, en predstavnik Državnega sveta RS, dva predstavnika Vlade RS, po en predstavnik Banke Slovenije, delodajalcev in delojemalcev ter predstavnik sodne veje oblasti, dva predstavnika statistične stroke in dva predstavnika SURS. Glej: http://www.stat.si/drz_stat_svet.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

¹⁰ Glej: http://www.stat.si/drz_stat_sosveti.asp (prevzeto 28. 6. 2013). Glej tudi prilogo D – Seznam statističnih sosvetov.

2 Izvajanje strateških usmeritev državne statistike v obdobju 2008–2012

2.1 Strategija nadaljnega razvoja državne statistike v Sloveniji

V strategiji je bilo opredeljenih 6 strateških ciljev:

1. krepitev sistema državne statistike, vključno s pooblaščenimi izvajalci
2. nadaljnji razvoj sodelovanja z uporabniki in dajalci podatkov, vključno z nosilci administrativnih evidenc
3. z vsemi nosilci administrativnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki so vir za državno statistiko, bodo sklenjeni pisni dogovori
4. zmanjševanje administrativnih ovir in stroškov
5. aktivno sodelovanje pri razvoju evropskega statističnega sistema, statistike OECD-ja in UNECE-ja
6. nadaljevala se bo tehnična pomoč državam Zahodnega Balkana in širše v skladu z možnostmi

Ustanove, poleg SURS pooblaščne v srednjeročnem programu statističnih raziskovanj za izvajanje dejavnosti državne statistike, se pri uresničevanju nalog iz programov statističnih raziskovanj ravna po ZDSta¹¹; ta jasno določa njihovo vlogo pri teh nalogah. Sodelujejo pri pripravi letnih in srednjeročnih programov statističnih raziskovanj in pri pripravi poročil o uresničevanju teh programov za celoten sistem državne statistike. SURS je po ZDSta v tem sistemu usklajevalec vseh aktivnosti. Vse izvajalce dejavnosti državne statistike zavezuje pri njihovem delovanju tudi Kodeks ravnanja evropske statistike¹². Izjema pri upoštevanju tega dokumenta je Banka Slovenije, ki je zavezana slediti predpisom o ureditvi statistike, kot to določa ESCB. SURS je v srednjeročnem obdobju nudil pooblaščenim izvajalcem podporo za nemoteno izvajanje statistične dejavnosti in potrebno strokovno pomoč pri spremljanju napredka pri uresničevanju načel, zapisanih v Kodeksu ravnanja evropske statistike.

SURS je v srednjeročnem obdobju uspešno sodeloval z uporabniki statističnih podatkov, predvsem v obliki že uveljavljenega in preizkušenega sistema Statističnega sveta RS¹³ in statističnih sosvetov¹⁴. Statistični sosveti so bili ravno zaradi svoje pestrosti, vanje je vključenih več kot 400 predstavnikov najpomembnejših dajalcev in uporabnikov statističnih podatkov, dobra podlaga za evidentiranje in opredeljevanje potreb uporabnikov podatkov v letnih statističnih programih. Konec leta 2012 je delovalo 23 statističnih sosvetov. Vsi sosveti so imeli v tem srednjeročnem obdobju vsaj dve seji (skupno izvedenih 74 sej od začetka leta 2008 do decembra 2012). SURS je v želji, da bi delovanje sosvetov postalo še učinkovitejše in na podlagi analize izvedene ankete med zunanjimi in notranjimi člani prenovil Poslovnik o delu statističnih sosvetov pri Statističnem uradu RS¹⁵. Statistični svet RS je imel v obravnavanem srednjeročnem obdobju 15 rednih in 4 dopisne seje. Člani Sveta so aktivno spremljali delovanje državne statistike in tudi prispevali k oblikovanju statističnega programa.

SURS pri svojem delu uporablja za pridobivanje podatkov čedalje več administrativnih virov podatkov in različnih drugih evidenc podatkov. To državni statistiki omogoča zakonodaja, ki določa brezplačno posredovanje podatkov za potrebe izvajanja programa državne statistike. SURS z

¹¹ Glej: http://www.stat.si/drz_stat_zakonski.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

¹² Glej: http://www.stat.si/drz_stat_kakovost_kodeks.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

¹³ Glej: http://www.stat.si/drz_stat_svet.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

¹⁴ Glej: http://www.stat.si/drz_stat_sosveti.asp (prevzeto 28. 6. 2013). Glej tudi prilogo D – Seznam statističnih sosvetov.

¹⁵ Glej: http://www.stat.si/doc/drzstat/poslovnik_sosvet.pdf (prevzeto 28. 6. 2013).

ustanovo, ki ima za statistični program potreben podatkovni vir, sklene dogovor o posredovanju podatkov¹⁶. Konec decembra 2012 so bili taki dogovori sklenjeni za več kot 50 različnih administrativnih podatkovnih virov. Poleg tega, da so bili sklenjeni dogovori, je SURS uredil tudi postopke sprejemanja, vzdrževanja in urejanja administrativnih virov. Z uporabo administrativnih podatkov SURS intenzivno zmanjšuje administrativna bremena poročevalskih enot, pooblaščenih izvajalci pa z vključenostjo v letni program statističnih raziskovanj zagotavljajo redno in pregledno objavlanje vseh tistih podatkov iz svojih uradnih evidenc, ki so pomembni za državo.

SURS aktivno sodeluje v različnih skupinah s področja zmanjševanja administrativnih bremen na nacionalni ravni (bil je član skupine OAO na MNZ; sodeluje v vladnih programih »minus 25 %«), hkrati pa ves čas izvaja postopke za zmanjševanje bremen poročevalskih enot. Aktivnosti za zmanjševanje bremen posredovanja podatkov potekajo tudi pri pooblaščenih izvajalcih, med katerimi sta najpomembnejši širitev poslovanja s poročevalskimi enotami preko e-kanala.

SURS in predstavniki pooblaščenih izvajalcev sistematično in aktivno sodelujejo na vseh ravneh odločanja o vsebinskih in strateških vprašanjih evropske statistike. Redno se vključujejo v zakonodajne postopke tako v okviru delovnih teles Evropske komisije (Eurostata) kot tudi v okviru Delovne skupine Sveta EU za statistiko. SURS in pooblaščenici so tudi aktivno sodelovali pri izvajanju različnih projektov na področju statistike, ki jih je sofinancirala Evropska komisija in so bili namenjeni podpori pri izvajanju kakovostnih statističnih raziskovanj ter razvoju različnih statističnih področij v okviru evropskega statističnega sistema.

V prvi polovici leta 2008 je SURS uspešno predsedoval Delovni skupini Sveta EU za statistiko. V tem času je bil, med drugim, dosežen napredek v razpravi o uredbi o evropski statistiki², dokumenta, ki je vzpostavil podlago za delovanje Evropskega statističnega sistema. Omenjeno uredbo sta Evropski parlament in Svet EU sprejela marca 2009. SURS je v letih 2011 in 2012 sodeloval pri pripravi dopolnitev omenjene uredbe (sprejetje je pričakovano konec leta 2013 oz. v prvi polovici 2014).

Izčrpno dokumentacijo o delovanju slovenske državne statistike je Statistični urad RS v začetku leta 2009 posredoval OECD-ju. Poročilo o stanju pripravljenosti je obravnaval Odbor OECD za statistiko in dal pozitivno oceno. Slovenija je postala članica te organizacije julija 2010, SURS pa nadaljuje aktivno sodelovanje v okviru Odbora OECD za statistiko.

K prenosu znanja in k razvoju državne statistike prispeva tudi aktivno delovanje v okviru OZN – v Statistični komisiji, UNECE Konferenci evropskih statistikov (CES) in v Biroju CES. SURS sodeluje na področju statistike tudi z mednarodnimi znanstvenimi združenji, na primer z Mednarodnim statističnim inštitutom (ISI) ter z njegovo sekcijo – Mednarodnim združenjem za uradne statistike (IAOS). Temu združenju je v obdobju 2009–2011 predsedovala generalna direktorica Statističnega urada RS. SURS je sodeloval tudi pri organizaciji in vodenju konference z naslovom *Uradna statistika in okolje: pristopi, vprašanja, izzivi in povezave* v Čilu oktobra 2010 in za to prireditvev pripravil tudi več prispevkov.

Na podlagi sklenjenih sporazumov o sodelovanju na področju statistike in v okviru programa dvostranskega razvojnega sodelovanja Slovenije je SURS nudil strokovno pomoč na področju statistike državam Zahodnega Balkana. Tudi Banka Slovenije je nudila strokovno pomoč na področju monetarnih in finančnih statistik ter na področju statistike plačilne bilance nekaterim centralnim bankam na območju Zahodnega Balkana.

16 Glej prilogo B – Seznam dogovorov SURS o medinstitucionalnem sodelovanju, sprejetih v obdobju 2008–2012.

2.2 Strategija na področju nadaljnega zmanjševanja administrativnih bremen

V strategiji so bili opredeljeni 4 strateški cilji:

1. zmanjševanje bremen podjetij s poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih
2. zmanjševanje bremen prebivalstva in gospodinjstev z uporabo nadomestnih, predvsem administrativnih virov
3. zmanjševanje bremen dajalcev in producentov podatkov državne statistike z boljšo organizacijo procesa in uporabo moderne informacijske tehnologije
4. zagotavljanje ravnotežja med potrebami uporabnikov in obremenjevanjem dajalcev podatkov

SURS in drugi pooblaščen izvajalci dejavnosti državne statistike so intenzivno zmanjševali administrativna bremena podjetij tako, da so uporabljali čedalje več administrativnih virov podatkov. Vsi omenjeni so aktivno delovali tudi v *Medresorski delovni skupini za področje priprave boljših predpisov in odpravo administrativnih ovir*¹⁷, ki je pripravila tudi Akcijski načrt za implementacijo ukrepa številka 28/07: »Zmanjšanje obveznosti za podjetja na področju zbiranja statističnih podatkov od 2008–2009«; ta načrt je bil osredotočen zlasti na mala in srednje velika podjetja.

SURS je kot del Evropskega statističnega sistema v letu 2008 meril obremenitev podjetij za raziskovanja, pri katerih so poročevalske enote podjetja, in sicer za leta 2005, 2006 in 2007. Na podlagi analiz rezultatov ter potreb uporabnikov podatkov so bili izoblikovani tudi predlogi za zmanjševanje bremen glede na obstoječo zakonodajo EU.

Iz množice racionalizacij in optimizacij statističnih raziskovanj in tudi postopkov (vse so sicer navedene v Poročilih o izvajanju letnih programov¹⁸) naj posebej omenimo izboljšavo dveh največjih raziskovanj – popisa kmetijskih gospodarstev in popisa prebivalstva. *Popis kmetijskih gospodarstev*, izveden leta 2010, je bil kombinacija terenskih in administrativnih virov, prevzetih od MKO. *Popis prebivalstva*, izveden v letu 2011, pa je bil prvič izveden kot *registrski popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj* – torej le iz administrativnih in obstoječih statističnih virov, brez popisovanja na terenu. Ker so bila za predhodni izvajanja obeh popisov v letih 2000 in 2002 opravljena tudi merjenja po Enotni metodologiji merjenja administrativnih stroškov (EMMAS)¹⁹, ocenjujemo, da se je z registrskim popisom prihranilo več kot 14 mio. EUR.

Zmanjšana obremenitev poročevalskih enot je bila dosežena s spremembami statističnih vprašalnikov, in sicer z izboljšanimi standardi za pripravo vprašalnikov, s povečano skrbjo za razumljivost besedila, z uvedbo skupnih (medinstitucionalnih) vprašalnikov, tudi za več namenov, npr. SURS–AJPES, SURS–BS–AJPES, SURS–ARSO). Obremenitve poročevalskih enot je znižalo tudi uvajanje novih metodoloških in tehnoloških rešitev, npr. izboljšani in povezani sezname enot za poročanje, uporaba naprednejših metod zbiranja podatkov (e-poročanje).

Na SURS-u deluje Metodološki svet, ki ugotavlja upravičenost zbiranja oz. ukinjanja obstoječih raziskovanj z vidika potreb uporabnikov in virov podatkov; sestavljajo ga strokovnjaki SURS-a in zunanji strokovnjaki s področja statistične metodologije. Svoje mnenje izražajo tudi ob večjih revizijah statističnih raziskovanj. Tudi prek tega delovnega telesa SURS skrbi za razumno obremenjevanje poročevalskih enot in hkrati za kakovostno izvajanje statističnih raziskovanj.

¹⁷ Glej: http://www.arhiv.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/e_uprava_in_upravni_procesi/boljsi_predpisi_in_odprava_administrativnih_ovir_oao/odprava_administrativnih_ovir/ (prevzeto 4. 7. 2013).

¹⁸ Glej: [http://www.stat.si/drz_stat_letni_porocila.asp\(4\)](http://www.stat.si/drz_stat_letni_porocila.asp(4)) (4. 7. 2013).

¹⁹ Glej: <http://www.minus25.gov.si/enotna-metodologija/> (prevzeto 4. 7. 2013).

2.3 Strategija kakovosti

V strategiji je bilo opredeljenih 5 strateških ciljev:

1. strokovna neodvisnost sistema državne statistike in pooblastilo za zbiranje podatkov se ohranita vsaj na sedanjih ravni
2. zadovoljevanje potreb tako uporabnikov podatkov kot dajalcev podatkov je uravnoteženo
3. kakovost statističnih izdelkov in storitev je ocenjena in objavljena za večino statističnih izdelkov na prijazen način za uporabnika
4. prenova procesa obdelave statističnih podatkov prinaša večjo kakovost in učinkovitost
5. vrednotam kakovosti, vseživljenjskemu učenju in razvoju naj sledijo vsi zaposleni

Strategija kakovosti je bila zastavljena skladno z načeli Kodeksa ravnanja evropske statistike, opredeljenih je bilo pet osnovnih stebrov (glavnih dejavnikov) kakovosti, medsebojno povezanih s sodobnimi metodami vodenja. Ti so: neodvisna državna statistika, uporabniki in dajalci podatkov, razvoj človeških virov, kakovost statističnih izdelkov in storitev in procesna usmerjenost; državna statistika načrtno izboljšuje kakovost vsakega izmed omenjenih dejavnikov, ker vsak s svojega vidika vpliva na kakovost državne statistike v celoti.

V tem srednjeročnem obdobju so SURS in vsi drugi pooblaščen izvajalci dejavnosti državne statistike skrbeli za izvajanje zakonsko opredeljenega statusa neodvisnega sistema državne statistike, tudi pooblastilo za zbiranje podatkov je ohranjeno. Temelj za vse širše sodelovanje z upravljavci administrativnih virov podatkov so medsebojni dogovori o brezplačnem posredovanju podatkov. SURS je, skladno s svojim pooblastilom za zbiranje podatkov, tudi aktivno spremljal priprave predpisov, s katerimi so se vzpostavljale nove evidence, ki bi lahko bile vir podatkov za različna statistična raziskovanja.

SURS je pripravil *Navodilo o revidiranju podatkov na Statističnem uradu Republike Slovenije*²⁰; to navodilo določa postopke pri načrtovanih in nenačrtovanih revidiranjih podatkov. Objavljen je tudi seznam raziskovanj, ki so podvržena načrtovanim revizijam. S tem se je izboljšalo izpolnjevanje 6. načela Kodeksa, ki govori o nepristranskosti in objektivnosti.

Po rezultatih ankete o zadovoljstvu uporabnikov²¹, izvedene v letu 2010, je SURS v tem srednjeročnem obdobju ustrezno zadovoljeval potrebe uporabnikov in tudi uspešno obvladoval obremenitve dajalcev podatkov, tudi tako, da je skupaj z drugimi pooblaščenimi izvajalci dejavnosti državne statistike uporabil vsako leto več administrativnih virov podatkov in da so si statistične podatke v čedalje večjem obsegu izmenjevali znotraj statističnega sistema.

Kakovost statističnih izdelkov in storitev se ocenjuje v standardnih poročilih o kakovosti²²; ta pa se objavljajo na spletni strani urada. Doslej so bila taka poročila o vseh predvidenih statističnih raziskovanjih že izdelana, kot je bilo načrtovano; osveževala pa se bodo vsakih 5 let. Obsežnejša standardna poročila o kakovosti dopolnjujejo letna poročila o kakovosti²³; ta vsebujejo pregled najpomembnejših kazalnikov kakovosti, osvežujejo pa se letno. SURS je za pomoč pri pripravi poročil izdal Metodološki priročnik z naslovom *Kazalniki kakovosti*²⁴, v katerem so podane teoretske opredelitve ter praktična navodila za izračun standardnih kazalnikov kakovosti, ki jih za ocenjevanje kakovosti procesov in proizvodov uporablja SURS.

SURS je že pri projektu ISIS – Integrirani statistični informacijski sistem za poslovne statistike (2007–2008) – začel postopno uvajati enoten proces obdelave podatkov, splošne generične rešitve za

²⁰ Glej: http://www.stat.si/doc/stat_urad/Navodilo_revizije.pdf (prevzeto 9. 7. 2013).

²¹ Glej: http://www.stat.si/doc/drzstat/ank/AZU_2010_porocilo_SI.pdf (prevzeto 9. 7. 2013).

²² Glej: http://www.stat.si/metodologija_porocila-standardna.asp (prevzeto 9. 7. 2013).

²³ Glej: http://www.stat.si/metodologija_porocila-letna.asp (prevzeto 9. 7. 2013).

²⁴ Glej: <http://www.stat.si/doc/pub/Kazalniki%20kakovosti.pdf> (prevzeto 9. 7. 2013).

statistično obdelavo podatkov (vstavljanje, urejanje, tabeliranje in ocenjevanje vzorčnih napak). Tak proces kakovostnejši, obenem pa tudi kadrovsko in stroškovno učinkovitejši.

Dolžnost v poglavju 2.2 omenjenega Metodološkega sveta je tudi stalna skrb za pripravo dobre metodologije (7. načelo Kodeksa, ki govori o dobri metodologiji). Metodološki svet vedno obravnava metodologijo novega raziskovanja, preden se to začne izvajati, in tudi metodologijo raziskovanj, ki se izvajajo z daljšimi časovnimi presledki.

Pomemben dosežek v prizadevanjih za sistematičen in usmerjen razvoj upravljanja kakovosti pomeni izdaja publikacije *Smernice za zagotavljanje kakovosti*²⁵; tu so prvič na enem mestu sistematično in podrobno opisani posamezni deli procesa izvedbe statističnega raziskovanja, hkrati pa so ob vsakem podane smernice, ki jim morajo izvajalci slediti, da bosta v čim večji mogoči meri zagotovljeni kakovost izvedbe in posledično tudi kakovost končnih rezultatov.

Eurostat je skupaj s Sponzorsko skupino za kakovost pripravil prenovljeno različico Kodeksa ravnanja evropske statistike; Odbor za evropski statistični sistem (ESSC) pa jo je sprejel septembra 2011. Kodeks je prenovljen v načelih, ki se nanašajo na strokovno neodvisnost Eurostata in nacionalnih statičnih uradov, glede obsežnejše uporabe administrativnih virov in glede uskladitve Kodeksa z Uredbo o evropski statistiki 223/2009. SURS je pri pripravi teh sprememb dejavno sodeloval; po izdaji slovenskega prevoda²⁶ je s prenovljeno različico poglobljeno seznanil svoje zaposlene, pooblaščen izvajalce dejavnosti državne statistike, člane statističnih svetov in tudi splošno javnost, Eurostatu pa je vsako leto poročal o svojem napredku in napredku pooblaščenih izvajalcev dejavnosti državne statistike pri uveljavljanju načel, zapisanih v Kodeksu.

2.4 Strategija varstva podatkov

V strategiji so bili opredeljeni 4 strateški cilji:

1. strokovno izobražen kader, ki se zaveda pomena varstva podatkov in statistične zaupnosti, deluje kakovostno in enotno
2. statistično zaščiteni agregirani statistični podatki in mikropodatki
3. tehnična oprema, organizacijska pravila in postopki, ki preprečujejo nepooblaščen dostop do podatkov
4. primerno urejeni poslovni prostori

Leta 2011 je SURS sprejel celovito politiko varovanja informacij, pripravil pa jo je Odbor za sistem upravljanja varovanja informacij (OSUVI), ki je bil ustanovljen konec leta 2008. Celovita politika varovanja informacij obsega krovno varnostno politiko z naslovom *Politika varovanja informacij na SURS* in 12 pravilnikov, ki urejajo posamezna področja informacijske varnosti na SURS-u. Vsak zaposleni je prejel zgibanko *Izvleček o osnovnih aktivnostih zaposlenih v zvezi z varovanjem informacij na SURS* in podpisal izjavo o seznanitvi s politiko varovanja informacij. Na intranetnem portalu je bila vzpostavljena podstran, na kateri se zaposleni lahko seznajajo z informacijami ali sporočajo vprašanja OSUVI-ju. OSUVI izdaja tudi mnenja v zvezi s splošnim varovanjem podatkov na SURS.

V tem srednjeročnem obdobju so se vsi zaposleni udeležili tečaja internega izobraževanja *Varstvo podatkov na SURS*. Tečaja so se udeležili tudi predstavniki pooblaščenih izvajalcev, na SURS-u pa velja pravilo, da se ga mora udeležiti vsak na novo zaposleni sodelavec.

Na SURS-u aktivno deluje Odbor za varstvo podatkov (OVP); ta skrbi, da se določbe, zapisane v Pravilniku o postopkih in ukrepih za varstvo podatkov, zbranih s programom statističnih raziskovanj, na Statističnem uradu Republike Slovenije tudi izvajajo. Pri tem je treba poudariti, da SURS

²⁵ Glej: <http://www.stat.si/doc/pub/Smernice.pdf> (prevzeto 9. 7. 2013).

²⁶ Glej: http://www.stat.si/drz_stat_kakovost_kodeks.asp (prevzeto 9. 7. 2013).

dosledno upošteva pravila o zaščiti in posredovanju mikropodatkov²⁷. Pooblašчени izvajalci dejavnosti državne statistike, ki nimajo materialnih pogojev za posredovanje mikropodatkov skladno določbami Pravilnika, raziskovalce in druge zainteresirane uporabnike usmerjajo na SURS, kjer jim zagotavljamo ustrezeni dostop.

SURS pripravi vsako leto Poročilo o delovanju OVP in OSUVI ter ga predstavi Statističnemu svetu RS²⁸.

Podobna politika varovanja podatkov je bila uveljavljena tudi pri pooblaščenih izvajalcih dejavnosti državne statistike, npr. pri IVZ deluje Odbor za varstvo osebnih podatkov (OVOP), Splošni akt o varnostni politiki Zavoda RS za zaposlovanje (ta zajema vse vidike varovanja podatkov) opredeljuje delovanje Varnostnega foruma.

Pri agregiranih podatkih izvaja SURS statistično zaščito podatkov, in sicer s programsko opremo Tau- in Mu- Argus. Postopki za optimizacijo in avtomatizacijo procesov zaščite so potekali kontinuirano.

SURS je vzpostavil sistem pooblastil za dostop do osebnih oz. mikropodatkov, sistem vstopanja v strežniške sobe, sistem obravnave tajnih podatkov. Uspešno je prestal tudi inšpekcijski pregled zavarovanja podatkov iz Registrskega popisa prebivalstva 2011.

S selitvijo na lokacijo Litostrojska 54 je SURS pridobil nove in varne poslovne prostore. Predvsem lokacija na Parmovi 33 ni omogočala ustrezne zaščite tehnične opreme in posredno tudi podatkov. Vlada RS je na 89. redni seji (1. julija 2010) sprejela sklep, da se SURS po dograditvi objekta na Litostrojski 54 in pridobitvi potrebnih dovoljenj na podlagi sklenjenih najemnih pogodb vseli v ta objekt. Selitev je bila izvedena januarja 2012. S selitvijo na novo lokacijo je SURS pridobil tudi nov in varen podatkovni center, in tako se je bistveno izboljšala tudi varnost podatkov.

2.5 Strategija sodelovanja s poročevalskimi enotami ter zmanjšanje njihovih obremenitev

V strategiji so bili opredeljeni 4 strateški cilji:

1. vse na enem mestu in možnost izbire načina komuniciranja s SURS-om
2. preprosta in razumljiva komunikacija poročevalskih enot s SURS-om
3. upoštevanje odzivov poročevalskih enot
4. zvečanje hitrosti odziva na kontakt poročevalske enote

9. načelo Kodeksa zavezuje SURS in pooblaščene izvajalce dejavnosti državne statistike k razumnim obremenitvam dajalcev podatkov. Pri tem je mišljeno tudi, da je omogočeno kar najenostavnejše komuniciranje poročevalskih enot z državno statistiko.

Državna statistika črpa čedalje več podatkov iz administrativnih virov, da bi tako razbremenila poročevalske enote in znižala stroške poslovanja, klju temu pa bo treba nekatere podatke vedno pridobiti neposredno od podjetij in drugih ustanov. SURS pridobiva podatke za mnoga raziskovanja – ob pomoči partnerskih ustanov – na elektronski način: najzahtevnejše je raziskovanje Intrastat v sodelovanju s CURS-om; zgled dobre prakse je postalo tudi skupno zbiranje podatkov z AJPES-om (ki se je začelo za mesečnim raziskovanjem o plačah. Ne glede na to pa je SURS začel uvajati e-poslovanje s t. i. informacijsko rešitvijo e-STAT, ki poteka v informacijskem okolju MPJU. Za uvedbo e-poročanja v redne statistične procese je SURS pripravljaj potrebne spremembe v organizacijski in procesni strukturi SURS-a.

²⁷ Osnovna pojasnila raziskovalcem o dostopu in uporabi statistično zaščitenih mikropodatkov: http://www.stat.si/drz_stat_mikro.asp (prevzeto 9. 7. 2013).

²⁸ Glej gradiva na: http://www.stat.si/drz_stat_svet.asp (prevzeto 9. 7. 2013)

SURS je intenzivno pripravljala in izboljševala različne standarde za pripravo vprašalnikov za raziskovanja podjetij in drugih dokumentov za komuniciranje s poročevalskimi enotami (npr. obvestilna pisma, opomini ipd.). Za hitro in enostavno pridobitev osnovnih informacij je SURS na svoji spletni strani vzpostavil bazo pogostih vprašanj in odgovorov za poročevalske enote: *Informacije za poročevalske enote*²⁹; vprašanja in odgovori se navezujejo zlasti na statistična raziskovanja za podjetja in druge poslovne subjekte ter na ankete za osebe in gospodinjstva. Vzpostavljen je tudi enotni kontaktni center, kjer poročevalska enota na enem mestu v najkrajšem času dobi vse želene informacije. Z izboljšano organizacijo dela so se pospešili tudi postopki od prejema podatkov poročevalskih enot do izvedbe kontrol teh podatkov in nato ponovnih stikov s poročevalskimi enotami ob morebitni potrebi po dodatnih pojasnilih.

SURS je načrtoval ustanovitev Odbora za presojo in uvedbo predlogov poročevalskih enot, vendar je bilo po pregledu obstoječih predlogov ugotovljeno, da so vprašanja in pripombe enot običajno vezana na posamezno raziskovanje, zato odbor ni zaživel, o predlogih pa so razpravljale področne interne organizacijske enote.

SURS je ob projektu prenove anketnega studia izvedel več izboljšav tudi pri komuniciranju s poročevalskimi enotami – posamezniki in gospodinjstvi –, in sicer zlasti z učinkovitejšim usposabljanjem anketarjev (z izboljšavo načina ravnanja v komuniciranju z gospodinjstvi oz. posamezniki) in z optimizacijo tehničnih sredstev. Poleg tega, da SURS podatke od gospodinjstev in posameznikov zbira terensko in po telefonu, je že testiral tudi spletni način pridobivanja podatkov in ga bo uvedel v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

2.6 Strategija diseminacije in komuniciranja z uporabniki

V strategiji so bili opredeljeni 4 strateški cilji:

1. zadovoljen uporabnik
2. dvig statistične pismenosti
3. prepoznavnost in ugled blagovne znamke SURS, zaupanje uporabnikov in dejanska uporaba statističnih podatkov
4. učinkovita priprava, promocija in posredovanje podatkov in informacij

Prvi trije cilji državne statistike za srednjeročno obdobje, ki se je izteklo, so bili povezani z uporabniki; SURS je uporabniško usmerjena ustanova, zadovoljen uporabnik je izpolnitev osnovnega poslanstva ustanove. Za ta namen je SURS bistveno izboljšal iskalnik na spletni strani, na podatkovnem portalu SI-STAT³⁰ so se v celotnem obdobju stalno dodajale nove vsebine, vse večja je dinamična vizualizacija podatkov³¹ (prebivalstvena piramida, krajevna imena), vzpostavljen je *geostatistični portal*³² (interaktivni atlas, KASPeR). SURS je zaključil digitalizacijo starih letopisov in popisnih publikacij. Ena najpomembnejših in med uporabniki najpriljubljenejših SURS-ovi zbirk so publikacije iz zbirke *Brošure*³³, ki jih je SURS začel izdajati leta 2006, namenjene pa so širšemu krogu uporabnikov in bistveno prispevajo k dvigu statistične pismenosti. K zadnjemu precej prispevajo tudi učinkovitejši komentarji statističnih podatkov v večini naših publikacij.

K dvigu statistične pismenosti in tudi k dvigu zaupanja uporabnikov so prispevali še: izboljšana metodološka pojasnila, poročila o kakovosti, vzpostavljen sistem obveščanja o napakah in revizijah, redno organiziranje novinarskih konferenc³⁴. Novinarske konference je SURS organiziral najmanj vsak mesec; na rednih konferencah je predstavljal najnovejše kazalnike in analize podatkov iz

²⁹ Glej *Informacije za poročevalske enote*: http://www.stat.si/porocevalske_enote.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

³⁰ Glej: <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/statfile2.asp> (prevzeto 28. 6. 2013).

³¹ Glej: <http://www.stat.si/interaktivno.asp> (prevzeto 28. 6. 2013).

³² Glej: <http://www.stat.si/geostatistike.asp> (prevzeto 28. 6. 2013).

³³ Glej: http://www.stat.si/publikacije/pub_brosure.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

³⁴ Glej: http://www.stat.si/stat_novinarske.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

statističnih raziskovanj, na dodatnih pa je poleg predstavitve podatkov iz publikacij ponudil še komentar oz. interpretacijo podatkov gostujočega analitika, raziskovalca ali univerzitetnega profesorja. SURS je za medije pripravljala tudi sporočila za objavo, v katerih je s statističnimi podatki obeležil posebne praznične in spominske dni³⁵.

SURS skupaj s Statističnim društvom že več kot dve desetletji organizira mednarodno posvetovanje *Statistični dnevi*³⁶, ki se jih udeležijo tudi ugledni strokovnjaki, iz Slovenije in tujine. Leta 2010 so bili že 20. po vrsti in ob tej priložnosti je SURS izdal posebno retrospektivno publikacijo³⁷ in predstavitveni video.

SURS je organiziral tudi dve okrogli mizi, obakrat je bil pokrovitelj dogodka predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk. Leta 2010 je bil sopokrovitelj dogodka generalni sekretar OECD Angel Gurría, naslov okrogle mize pa je bil *Merjenje in uporaba podatkov o družbenem napredku in blaginji*³⁸. Junija 2011 je potekala okrogla miza pod naslovom *Verodostojnost strategij razvoja in zaupanje v dejstva statističnih analiz, modelov in kazalnikov*³⁹. V uvodu je bila predstavljena priložnostna publikacija, izdana ob jubileju samostojne Slovenije z naslovom *Sloveniji za 20. rojstni dan – slovenski statistiki*⁴⁰.

Poleg tovrstnih dogodkov pa je SURS organiziral tudi več predstavitev državne statistike za učence, dijake in študente ter vsako leto sodeloval tudi na Študentski areni.

Obisk na spletnih straneh SURS-a se povečuje, in to potrjujejo tudi številke, na primer: konec leta 2008 je bilo 6.800 uporabnikov, ki so se na podatkovnem portalu SI-STAT prijavili na možnost shranjevanja podatkov, konec leta 2012 pa 10.600. Poleg tega, da SURS podatke objavlja v različnih publikacijah⁴¹, tudi vsako leto širi vsebine na podatkovnem portalu SI-STAT.

V letu 2011 je SURS začel projekt prenove spletne strani kot najpomembnejše informacijske poti za izkazovanje statističnih podatkov in informacij. Namen projekta je izboljšati uporabniško izkušnjo na spletnih straneh SURS-a, okrepiti ugled SURS-a kot proizvajalca statističnih podatkov in povečati njihovo uporabo. Cilji prenove so med drugim izboljšana preglednost in navigacija na spletni strani, optimizacija postopkov objavljanja podatkov in informacij ter izboljšano komuniciranje z uporabniki in dajalci podatkov. Celovita prenova bo končana konec leta 2013.

Za pomoč uporabnikom na SURS-u deluje tudi Informacijsko središče, ki po telefonu ali pisno posreduje informacije, nudi pa tudi pomoč pri samostojnem pridobivanju SURS-ovih podatkov iz podatkovnega portala. SURS je vključen tudi v Eurostatov projekt *European Statistical Data Support*⁴² za pomoč uporabnikom pri dostopu do evropskih statističnih podatkov. Komuniciranje z uporabniki statističnih podatkov pa poteka tudi po uveljavljeni dobri praksi – v statističnih sosvetih in v Statističnem svetu RS.

Za zadovoljne uporabnike, ki želijo mikropodatke, je pomemben urejen sistem za dostop do mikropodatkov, bodisi na daljavo ali v SURS-ovi t. i. varni sobi. SURS je v letu 2011 sprejel tudi *Navodilo o postopku sodelovanja s pooblaščenimi izvajalci državne statistike pri uporabi infrastrukture SURS za raziskovalne namene*, in sicer z namenom, da se racionalizirajo postopki in da se zagotovi infrastruktura raziskovalcem, ki delujejo pri drugih pooblaščenih izvajalcih državne statistike.

Redne objave statističnih podatkov pooblaščenih izvajalcev dejavnosti državne statistike so bile, skladno z letnim programom statističnih raziskovanj, dostopne na spletnih straneh teh ustanov, v njihovih publikacijah in na tiskovnih konferencah. Interes javnosti za statistične podatke pri pooblaščenih izvajalcih dejavnosti državne statistike je velik, vsi ga zagotavljajo tudi neposredno ali po e-pošti, v rokih, ki jih zahteva zakonodaja o dostopu do informacij javnega značaja.

³⁵ Glej: http://www.stat.si/tema_splosno_posebniidnevi.asp (prevzeto 28. 6. 2013).

³⁶ Glej: <http://www.stat.si/statisticnidnevi/> (prevzeto 28. 6. 2013).

³⁷ Glej: <http://www.stat.si/doc/pub/20obletnica.pdf> (prevzeto 28. 6. 2013).

³⁸ Glej: <http://www.stat.si/Brdo2011/Default.aspx> (prevzeto 28. 6. 2013).

³⁹ Glej: <http://www.stat.si/brdo2010/> (prevzeto 28. 6. 2013).

⁴⁰ Glej: <http://www.stat.si/Brdo2011/doc/SLO-20-let.pdf> (prevzeto 28. 6. 2013).

⁴¹ Glej: <http://www.stat.si/publikacije/pub.asp> (prevzeto 28. 6. 2013).

⁴² Glej: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Accessing_European_statistics (prevzeto 28. 6. 2013).

2.7 Strategija posodobitve informacijske tehnologije

V strategiji so bili opredeljeni 4 strateški cilji:

1. dobro informatiziran in učinkovit statistični proces, podprt s splošnimi uporabniško prijaznimi informacijskimi rešitvami
2. učinkoviti in zadovoljni notranji in zunanji uporabniki informacijskih storitev
3. kompetentni strokovnjaki v IT-ju
4. elektronska hramba in arhiviranje

SURS je na začetku srednjeročnega obdobja izvajal projekt ISIS – Integrirani statistični informacijski sistem za poslovne statistike (2007–2008), ki naj bi bil osnova za dobro informatiziran in učinkovit statistični proces, podprt s splošnimi uporabniško prijaznimi informacijskimi rešitvami. Čeprav projekt ob svojem zaključku ni izpolnil vseh pričakovanj (razvite rešitve niso v celoti podprle izvajanja statističnega procesa), je SURS te rešitve nadgrajeval in na njihovi podlagi postopoma uvajal uporabne splošne programske rešitve za standardizacijo in avtomatizacijo procesov; konkretni primeri so: priprava statističnih adresarjev, priprava oz. oblikovanje vprašalnikov, uvajanje e-poslovanja, postopki za urejanje podatkov in vstavljanje manjkajočih vrednosti, postopki za agregacijo podatkov in tabelacijo rezultatov, postopki za izračun standardnih napak.

V tem srednjeročnem obdobju je SURS dokončno prešel iz centralnega računalnika na okolje LAN, stalno je posodabljal IT-infrastrukturo, uvedel visoko stopnjo informacijske varnosti.

S programsko standardizacijo in avtomatizacijo ter s posodobitvami strojne opreme in zagotovljeno kakovostno podporo notranjim in zunanjim uporabnikom so zadovoljni tako notranji kot tudi zunanji uporabniki. V podkrepitev navedenega je treba navesti tudi dejstvo, da med selitvijo SURS-a na novo lokacijo javnost ni bila niti uro odrezana od možnosti pridobitve objavljenih rezultatov na spletnih straneh, niti ni bil povzročen dan zamude pri objavah napovedanih statističnih rezultatov.

Stanje kadrovskih virov se je bistveno izboljšalo, saj se število kompetentnih strokovnjakov povečuje, število zunanjih strokovnjakov pa upada. Za notranje IT-strokovnjake je organizirano stalno in usmerjeno izobraževanje ter usposabljanje, izziv pa ostaja samostojno obvladovanje integriranih in procesno usmerjenih aplikacij. Med pripravami na selitev SURS-a na novo lokacijo je bil z lastnim znanjem SURS-ovih IT-strokovnjakov zgrajen in vzpostavljen nov varni podatkovni center, ki SURS-u zagotavlja visoko stopnjo varnosti in zanesljivosti delovanja vseh informacijskih sistemov, rešitev in storitev.

V srednjeročnem obdobju 2008–2012 elektronska hramba še ni bila ustrezno oz. zadovoljivo vzpostavljena. SURS je preverjal različne rešitve odložišč, ocenjeval različne metapodatkovne standarde, predvsem pa zahtevno področno zakonodajo in tehnične zahteve.

2.8 Strategija upravljanja kadrovskih virov

V strategiji je bilo opredeljenih 5 strateških ciljev:

1. visoka strokovnost zaposlenih bo zagotovljena z ustreznim izbirnim postopkom najboljših kandidatov, opredelitvijo potrebnih znanj, organizacijo in doslednim izvajanjem stalnega usposabljanja, izobraževanja in spodbujanja zaposlenih za vseživljenjsko učenje
2. motiviranost zaposlenih bo vzpodbujena z zadovoljstvom z delom, vodenjem in z ustreznimi delovnimi pogoji
3. fleksibilnost v odzivanju zaposlenih na nove vsebinske in tehnološke izzive bo dosežena s spodbujanjem večje notranje mobilnosti zaposlenih, grajenja organizacijskega spomina v obliki dokumentiranja delovnega procesa proizvodnje kakovostnih statističnih podatkov

4. s pomočjo modernega IKT-ja (intranet) in z drugimi sodobnimi orodji in organizacijo dela bo zagotovljen odličen pretok informacij na vseh ravneh organizacije in prek svetovnega spleta z domačim in mednarodnim okoljem
5. SURS si bo prizadeval, da bo Vlada Republike Slovenije potrdila kadrovske načrte s številčno in po kompetencah ustrezno strukturo in obsegom človeškega potenciala

Skladno s Skupnim kadrovskim načrtom je bilo konec decembra 2007 na SURS-u zaposlenih 378 javnih uslužbencev, konec leta 2012 pa 324, kar je 14 odstotkov manj. SURS je svojo organizacijsko strukturo prilagajal zmanjšanemu številu zaposlenih, spremembam pri delu in strukturi nalog. S tem je zagotavljal učinkovito razporeditev zaposlenih in ustrezno umeščanje.

Ob razpisih delovnih mest SURS izvaja izbirni postopek, med katerim je kandidat nepristransko in strokovno izbran; del tega postopka je tudi postopek preverjanja določenih znanj, npr. preverjanje znanja tujega jezika. SURS je zaradi zahtevnosti delovnih nalog na delovna mesta večinoma iskal kadre z visoko in univerzitetno izobrazbo. Za vsako novo oz. nadomestno zaposlitev pa je bila vsakič preverjena nujnost in upravičenost.

Zaposleni na SURS in zaposleni pri drugih pooblaščenih izvajalcih dejavnosti državne statistike so se v srednjeročnem obdobju 2008–2012 izobraževali po Katalogu usposabljanj in izobraževanj (poleg Evropskega statističnega programa izobraževanja). V njem so zajete tiste vsebine usposabljanja in izobraževanja, ki zaposlene spodbujajo k stalnemu pridobivanju novega znanja in tako k vseživljenjskemu učenju. Statistiki so znanje pridobivali in dopolnjevali na internih izobraževanjih, in sicer za različna statistična področja in za področja, ki so nujna za učinkovito in kakovostno opravljanje dela. Računalniško znanje so pridobivali in izpolnjevali tudi pri zunanjih izvajalcih. Uslužbenci statistiki so se redno udeleževali tudi posvetovanj, seminarjev, konferenc, na katerih so se seznanili s trenutnimi novostmi na svojem delovnem področju – doma in v tujini.

Poseben poudarek daje SURS izobraževanju strokovnjakov za informacijsko tehnologijo, saj se to področje zelo hitro razvija in je zato potrebna stalna skrb za primerno strokovno usposobljenost.

Poleg omenjenih internih izobraževanj je potekalo tudi izobraževanje vodilnih in vodstvenih uslužbencev, in sicer so se na Upravni akademiji udeležili seminarja Usposabljanje za srednji upravni menedžment, SURS pa je organiziral še nekaj dodatnih programov za pridobitev znanj, spretnosti in veščin strokovne in vodstvene vloge.

SURS z zaposlenimi, ki želijo pridobiti formalno javno veljavno izobrazbo, sklene pogodbe o izobraževanju po predhodnem sklepu Delovne skupine za izobraževanje in usposabljanje. Ta deluje po sprejetih pravilih, postopkih in sprejetih zgledih dobre prakse.

V zvezi s sistematičnim spremljanjem zadovoljstva zaposlenih je SURS leta 2009 izvedel merjenje zadovoljstva zaposlenih. Ena izmed glavnih ugotovitev ankete (izpolnilo jo je 64 % zaposlenih) je bila, da so zaposleni izrazili najvišjo stopnjo zadovoljstva s svojimi sodelavci, z delovnim časom, z vsebino svojega dela in z računalniško opremo. Najnižjo stopnjo zadovoljstva pa so uslužbenci izrazili glede možnosti za napredovanje in glede plače. Vodstvo SURS-a se je na rezultate ankete odzvalo z odzivnim poročilom.

Kot na vseh državnih ustanovah potekajo tudi na SURS-u redni letni razgovori z zaposlenimi. Tudi na ta način SURS ugotavlja pripravljenost zaposlenih za nove delovne izzive. Tako izražene pobude in prijave, poslane prek posebne aplikacije, so vhodni podatki za dopolnjevanje baze zaposlenih za premestitev. Te SURS izvaja (lahko tudi začasno) tudi zaradi sprememb oz. potreb delovnega procesa.

Konec leta 2008 je SURS vzpostavil intranetni portal Surs.net. To je komunikacijsko orodje, ki omogoča učinkovit pretok informacij in posledično prinaša tudi izboljšanje komunikacijskih odnosov med zaposlenimi. Ti so tako uporabniki kot tudi soavtorji portala. Po enem letu je portal Surs.net uporabljalo 96 % zaposlenih.

Na SURS-u deluje tudi Forum mladih statistikov, ki je bil ustanovljen z namenom, da se izboljšata povezovanje in vključevanje mlajših statistikov v delo SURS-a. Pripravili so tudi broščuro, v kateri so

za vse na novo zaposlene na enem mestu zbrane najpomembnejše informacije o delu in organizaciji SURS-a.

Glede na nacionalne in globalne pogoje ter zahteve mora Statistični urad nenehno iskati ravnotežje med usmerjenostjo slovenskega javnega sektorja k letnemu zmanjševanju števila zaposlenih in med neprestanim pritokom novih nalog, stalno skrbjo za ohranjanje in povečevanje ravni kakovosti in uvajanjem sodobnih statističnih metodologij in postopkov v raziskovanja. S podobnimi izzivi se srečujejo tudi drugi pooblaščenji izvajalci dejavnosti statističnih raziskovanj.

2.9 Strategija upravljanja finančnih virov

V strategiji so bili opredeljeni 3 strateški cilji:

1. zagotoviti ustrezna sredstva za izvajanje statističnih raziskovanj
2. uravnovežiti stroške in koristi pri izvajanju nalog
3. pridobiti čim več finančnih sredstev iz zunanjih virov za izvajanje projektov

SURS je neposredni proračunski porabnik in pridobi večino sredstev za svoje delovanje iz proračuna Republike Slovenije. V letih 2008–2012 je SURS-u uspelo zagotoviti še zadostna finančna sredstva za izvajanje statističnih raziskovanj, čeprav so zaostrene finančne razmere v državi in v svetu v drugi polovici obdobja zahtevale racionalizacijo in še učinkovitejšo optimizacijo procesov. Racionalizacije so bile izvedene pri organizaciji izvajanja anket (zlasti pri izvedbi večjih). Kljub racionalizaciji se kakovost statističnih rezultatov ni poslabšala.

Učinkovita finančna racionalizacija je bila dosežena tudi zaradi široke uporabe razpoložljivih administrativnih virov podatkov; pri tem je treba posebej omeniti dva popisa: *registrski popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj* (2011) je bil izveden samo z uporabo administrativnih in že obstoječih statističnih podatkovnih virov, *popis kmetijstva* (2010) pa je bil izveden kombinirano, deloma iz terensko zbranih podatkov, deloma iz administrativnih virov podatkov.

V letu 2011 je bilo več finančnih sredstev vloženih v informacijsko tehnologijo zaradi vzpostavitve novega podatkovnega centra in selitve v nove prostore.

Glede na zaostrene pogoje je SURS močno zmanjšal število zaposlenih, kar je skupaj z varčevalnimi ukrepi zmanjšalo maso sredstev za stroške dela – leta 2012 glede na leto 2008 za 5,3 %. Zaposleni vodijo mesečno evidenco opravljenih nalog v dnevniku dela in tako omogočijo analizo porabljenega časa za posamezno raziskovanje, s tem pa lažje in še bolj premišljeno načrtovanje. Te podatke SURS uporablja tudi pri finančnih poročilih za posamezne mednarodne projekte (grante), saj vsako leto sodeluje pri mednarodnih projektih in pridobiva evropska sredstva. S pridobljenimi evropskimi sredstvi je SURS v srednjeročnem obdobju 2008–2012 izvedel 73 razvojnih projektov, pomembnih za posamezna področja statistike ali za celotni urad in s tem pridobil 3,9 mio EUR.

3 Dosežki državne statistike v obdobju 2008–2012 po statističnih področjih

3.1 Demografske in socialne statistike

Prebivalstvo

Prednostne aktivnosti v statistiki prebivalstva so bile:

1. priprava in izvedba registrskega popisa prebivalstva in stanovanj
2. harmonizacija selitvenih statistik
3. projekcije prebivalstva

Izjemen razvojni dosežek slovenske statistike je bila izvedba registrskega popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 2011 – raziskovanje je bilo izvedeno z uporabo administrativnih in že obstoječih statističnih podatkov ter s kompleksnim povezovanjem le-teh. Osnovni trije vhodni viri podatkov so bili: Centralni register prebivalstva za prebivalstvo, Evidenca gospodinjstev za gospodinjstva in Register nepremičnin za stanovanja. Podatki, pridobljeni v tem popisu, se – drugače kot v prejšnjih popisih – nanašajo na stanje 1. januarja (podatki, ki so bili pridobljeni v popisih od leta 1931 dalje na terenu, so se vedno nanašali na stanje 31. marca). Glavne prednosti registrske izvedbe popisa v organizacijskem smislu so bili bistveno manjši stroški, zelo majhno število izvajalcev (manj kot 10) ter razbremenitev dajalcev podatkov. Registrski popis je potekal v treh sklopih (glede na časovno dostopnost posameznih podatkovnih virov), vsakemu sklopu pa so sledile tudi prve objave podatkov:

- konec aprila 2011 (4 mesece po referenčnem datumu popisa): objava podatkov o prebivalstvu (o sestavi in številčnem gibanju prebivalstva), in sicer po enaki metodologiji, po kateri jih SURS sicer objavlja v redni prebivalstveni statistiki vsake tri mesece;
- konec junija 2011: objava podatkov o gospodinjstvih in družinah za celotno populacijo ter podatkov o ženskah po številu otrok;
- konec decembra 2011 (objava zadnjega sklopa popisnih vsebin o prebivalstvu): status aktivnosti, izobrazba in selitve ter začasni podatki o naseljenih stanovanjih.

SURS je v letu 2009 prvič objavil podatke po spremenjeni statistični definiciji prebivalstva, ki jo določa Uredba o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti⁴³. Hkrati je iz diseminacijskih razlogov (tudi zaradi uskladitve z objavami Eurostata) podatke o stanju prebivalstva začel prikazovati po stanju na prvi dan četrtletja namesto na zadnji dan prejšnjega četrtletja. Da bi zagotovili skladnost podatkov o prebivalstvu za celotno leto 2008, je SURS podatke o prebivalstvu za vsa četrtletna stanja po 1. 1. 2008 preračunal po metodologiji, v kateri je upošteval spremenjeno statistično definicijo prebivalstva⁴⁴, in jih znova objavil. Leta 2010 je SURS začel končne podatke o prebivalstvu in začasne podatke o naravnem in selitvenem gibanju prebivalstva za posamezno četrtletje objavljati sočasno.

⁴³ Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (32007Ro862).

⁴⁴ Glej Prebivalstvo, Slovenija, 2008 – revidirani podatki, 11. februar 2010, Prva objava. Dostopno na: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2915 (prevzeto 30. 6. 2013).

V letih 2008 in 2011 je Eurostat pripravil projekcije prebivalstva EUROPOP2008 oz. EUROPOP2010 do leta 2060⁴⁵, in sicer po konvergenčnem scenariju. SURS je te projekcije po posvetu z Delovno skupino za projekcije prebivalstva Slovenije prevzel kot uradne projekcije prebivalstva za Slovenijo. Projekcije EUROPOP2010 temeljijo na predpostavkah o rodnosti, umrljivosti in meddržavnih selitvah v prihodnjih desetletjih.

Trg dela

Prednostne aktivnosti v statistiki trga dela so bile:

1. zmanjšanje obremenitev poročevalskih enot
2. razvoj sistema anketnih modulov na področju trga dela
3. revizija klasifikacije poklicev

V statistiki trga dela je SURS še naprej iskal možnosti za nadaljnje razbremenjevanje poročevalskih enot in nadaljeval že utečeno sodelovanje z AJPEŠ pri izvajanju statističnih raziskovanj (začetki so pri skupnem izvajanju raziskovanja o izplačanih plačah pri pravnih osebah). V tem srednjeročnem obdobju sta ustanovi sodelovali tudi pri izvedbi naslednjih raziskovanj: Izplačilo regresa za letni dopust, Anketa o stroških dela 2008, Raziskovanje o strukturi plače. Pripravljali pa sta se na skupno izvedbo Raziskovanja o stroških dela in Raziskovanja o strukturi delovnega časa. Večjo razbremenitev, predvsem manjših poročevalskih enot, je pomenila tudi uporaba podatkov DURS-a pri raziskovanju o izplačanih plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah. Nezanemarljiv vir za raziskovanja s področja trga dela in tudi za množico drugih statističnih raziskovanj je tudi Statistični register delovno aktivnega prebivalstva, ki se redno mesečno osvežuje s podatki iz M obrazcev; to so obrazci za prijave podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo in zavarovanju za primer brezposelnosti. Od 1. 7. 2011 veljajo novi obrazci M⁴⁶; pri pripravi teh obrazcev je sodeloval tudi SURS, in sicer v delovni skupini z ZZZS, ZPIZ, ZRSZ, DURS in MDDSZ. Novi obrazci M vsebujejo manj rubrik. Zastarele šifrate s šiframi za izobrazbo sta nadomestila KLASIUS-SRV in KLASIUS-P, namesto rubrike o poklicu in prejšnje SKP-V2 pa se zdaj uporablja SKP-o8.

Osrednje raziskovanje pri statističnem spremljanju aktivnega prebivalstva je Anketa o delovni sili, vsako leto pa ji je skladno z evropsko zakonodajo dodan priložnostni anketni modul. SURS je razvil sistem, da je priložnostni modul rednemu anketnemu vprašalniku vedno dodan v 2. četrletju, rezultati pa se objavljajo letno v publikaciji, ki se nanaša le na priložnostni modul (sicer se podatki o aktivnem prebivalstvu iz Ankete o delovni sili objavljajo četrletno). V sklopu področja aktivnega prebivalstva (Trg dela) je podatke o brezposelnih in prostih delovnih mestih redno izvajal Zavod RS za zaposlovanje. ZRSZ je podatke o prostih delovnih mestih posredoval SURS-u tudi za poročanje Eurostatu, skladno z Uredbo Sveta (ES) št. 453/2008 o četrletnih statističnih podatkih glede prostih delovnih mest.

SURS je leta 2011 končal projekt uvedbe Standardne klasifikacije poklicev – SKP-o8, ki ga začel izvajati leta 2009. V letu 2011 je potekala uvedba SKP-o8⁴⁷ v statistična raziskovanja in v administrativne evidence, kot so evidence socialnega zavarovanja⁴⁸ in evidence Zavoda RS za zaposlovanje, pri čemer sta Zavod in SURS intenzivno sodelovala. Zavod za zaposlovanje je SKP-o8 uvedel v svoje evidence s 1. julijem 2011. SURS je za uporabnike pripravil pripomočke za lažjo in

⁴⁵ Glej Projekcije prebivalstva za Slovenijo, 2010–2060 – končni podatki, 17. junij 2011, Prva objava. Dostopno na: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3989 (prevzeto 30. 6. 2013).

⁴⁶ Pravilnik o obrazcih prijav podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, zavarovanju za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja, Uradni list RS, št. 37/2011.

⁴⁷ Uredba o standardni klasifikaciji poklicev 2008, Uradni list RS, št. 50/2010.

⁴⁸ Pravilnik o obrazcih prijav podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo in zavarovanju za primer brezposelnosti, Uradni list RS, št. 37/2011.

enotnejšo uporabo SKP-o8, med drugim e-iskalnik SKP-o8, vzpostavil je posebno spletno mesto⁴⁹ in z drugimi pristojnimi institucijami sodeloval pri izvedbi izobraževanj, povezanih z uvedbo in uporabo SKP-o8 (npr. v e-obrazec M v okviru projekta eVEM). ZRSZ in SURS sta sodelovala tudi pri pripravi podatkovnih baz in iskalnikov, ki bodo v pomoč pri zamenjavi Šifranta poklicne in strokovne izobrazbe s KLASIUS v evidencah ZRSZ.

Izobraževanje in usposabljanje

Prednostne aktivnosti v statistiki izobraževanja in usposabljanja so bile:

1. kakovost in mednarodna primerljivost
2. racionalizacija, razbremenitev poročevalskih enot
3. klasifikacijski sistem izobraževanja in usposabljanja – KLASIUS

V skladu z zakonodajo EU⁵⁰ je SURS v letu 2011 izvedel dve 5-letni raziskovanji: *Raziskovanje o nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju zaposlenih* in *Anketo o izobraževanju odraslih*. Rezultati raziskovanja o nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju zaposlenih dajejo vpogled v politiko podjetij v zvezi z izobraževanjem zaposlenih, o vključenosti zaposlenih v različne oblike poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter o drugih vidikih, povezanih z izobraževanjem zaposlenih. Z Anketo o izobraževanju odraslih je SURS spremljal vključenosti prebivalstva v različne oblike formalnega in neformalnega izobraževanja ter priložnostnega učenja. Izvedba je bila sofinancirana iz sredstev Evropske komisije, SURS pa jo je sicer prvič izvedel leta 2008. Podatki so mednarodno primerljivi, SURS je tudi aktivno sodeloval pri pripravi pravnih in metodoloških podlag za izvedbo obeh raziskovanj.

Mednarodno primerljive podatke o formalnem izobraževanju je SURS letno posredoval mednarodnim organizacijam na združenem vprašalniku UOE (Unesco, OECD in Eurostat). Sporočanje teh podatkov je postalo obvezno v letu 2012, ko je začela veljati nova izvedbena uredba za poročanje UOE, sprejeta v letu 2011 (pri pripravi te je sodeloval tudi SURS).

Konec leta 2011 je bila sprejeta revidirana mednarodna klasifikacija ravni izobrazbe/izobraževanja ISCED (ISCED 2011), ki je osnovno orodje za razvrščanje teh podatkov v mednarodnem statističnem poročanju. Z omenjenimi mednarodnimi organizacijami je SURS, skupaj z relevantnimi nacionalnimi institucijami in drugimi državami, sodeloval pri pripravi te klasifikacije in pri aktivnostih, povezanih z uvajanjem klasifikacije v mednarodno sporočanje podatkov in pri pripravi/uskladitvi zakonskih podlag v zvezi s tem.

SURS je sodeloval s pristojnim ministrstvom za visoko šolstvo pri vzpostavitvi informacijskega sistema visokega šolstva – eVŠ, ki je bil dokončno vzpostavljen s študijskim letom 2012/2013. eVŠ je tako za SURS edini vir podatkov o visokošolskih študentih in diplomantih v Sloveniji, ustanove in študenti pa so razbremenjeni posredovanja podatkov za statistični namen. S svojimi predlogi je SURS sodeloval z ministrstvom, pristojnim za izobraževanje, tudi pri pripravi zakonskih podlag za vzpostavitev centralne evidence udeležencev izobraževanja od predšolskega do višjega strokovnega izobraževanja. Vsi predlogi SURS niso bili upoštevani; tako se bo sodelovanje v zvezi z dopolnitvijo zakonskih podlag in centralne evidence ter prevzemanjem podatkov iz omenjene evidence nadaljevalo tudi v prihodnje.

Racionalizacija zbiranja podatkov in razbremenitev poročevalskih enot je bila izvedena tudi pri spremljanju štipendiranja dijakov in študentov, saj SURS pretežni del podatkov od leta 2009 dalje pridobiva iz informacijskega sistema štipendiranja pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Za štipendiste, ki niso bili vključeni v omenjeni informacijski sistem, pa SURS podatke pridobiva v sodelovanju z AJPES prek spletnega vprašalnika. Realiziran je bil tudi dogovor glede

⁴⁹ Glej: <http://www.stat.si/skp> (prevzeto 30. 6. 2013).

⁵⁰ Uredba (ES) št. 452/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o pripravi in razvoju statističnih podatkov o izobraževanju in vseživljenjskem učenju (32008R0452).

prevzemanja podatkov o dejavnosti dijaških in študentskih domov iz razpoložljivih evidenc ministrstva, pristojnega za izobraževanje; s tem so bili posamezni študentski in dijaški domovi razrešeni sporočanja podatkov.

SURS je v letu 2010 formalno končal razvojni projekt Uvajanje in nadgrajevanje KLASIUS-a – Klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja, v okviru katerega je na podlagi Dogovora o sodelovanju pri uvajanju KLASIUS-a v uporabo⁵¹ usklajeval in izvajal uvajanje KLASIUS-a v administrativno okolje in v statistična raziskovanja. Urejenost in standardiziranost evidenc je ključna za SURS, saj so te pomemben vir administrativnih podatkov o izobrazbi in izobraževanju pri izvajanju statističnih raziskovanj. KLASIUS je uveden v akreditacijo javno veljavnih programov in v nekatere administrativne evidence; to je omogočilo, da je SURS vzpostavil novo statistično zbirko aktivnosti in izidov izobraževanja ter e-iskalnik KLASIUS⁵² kot osrednji pripomoček za lažjo in enotnejšo uporabo KLASIUS-a. V zadnjih letih je SURS nadaljeval aktivnosti, s katerimi naj bi se ustvarile razmere za redno letno dopolnjevanje podatkovne zbirke KLASIUS s podatki o novih programih/izobrazbah ter za dopolnjevanje podatkovne zbirke KLASIUS s podatki o starih programih/izobrazbah.

Razvijanje in vzdrževanje ustreznih pripomočkov in komunikacija z uporabniki so ključni dejavniki za zagotavljanje enotne uporabe klasifikacij in kakovostnih statističnih podatkov. Skladno s tem zavedanjem je SURS med drugim vzpostavil tudi poseben spletni e-naslov⁵³ ter interna pravila in postopke za sprejemanje, evidentiranje in odgovarjanje na zaprosila uporabnikov za pomoč pri uporabi KLASIUS-a.

Kultura

Prednostni aktivnosti v statistiki kulture sta bili:

1. razbremenjevanje poročevalskih enot
2. novi vidiki spremljanja kulture

Da bi dosegla razbremenitev poročevalskih enot, sta SURS in ministrstvo, pristojno za kulturo, v letu 2012 končala vsebinsko usklajevanje vprašalnikov SURS-a in ministrstva, na katerih javni zavodi s področja kulture sporočajo zahtevane podatke ministrstvu, in pripravila tehnične rešitve za prenos podatkov. SURS bo na podlagi sklenjenega dogovora podatke prevzemal iz informacijskega sistema ministrstva.

Leta 2009 je bil sprejet tudi dogovor z Javnim skladom za kulturne dejavnosti glede posredovanja podatkov o dejavnosti kulturnih društev. Z Anketo o izobraževanju odraslih pa so bili s posebnim modulom vprašanj zbrani podatki o udeležbi prebivalstva v kulturnih dejavnostih.

Eden glavnih ciljev v okviru Evropske agende za kulturo za obdobje 2008–2010⁵⁴ je bil razvoj statistike in njene metodologije, kar naj bi omogočilo izboljšanje mednarodne primerljivosti na ravni EU. Razvojne aktivnosti so potekale v okviru projekta EU *Statistika kulture*⁵⁵, ki se je zaključil jeseni 2011. Rezultat projekta so bili predlogi za izboljšanje metodologije in definicij v obstoječih statistikah ter predlogi za morebitno dodatno zbiranje podatkov; ti so bili predstavljeni v zaključnem poročilu projekta⁵⁶. Na podlagi rezultatov oz. priporočil projekta bo Eurostat izdelal program aktivnosti za statistiko kulture v prihodnjih letih.

Varovanje zdravja

⁵¹ Glej: http://www.stat.si/klasius/Docs/DOGOVOR_KLASIUS.pdf (prevzeto 30. 7. 2012).

⁵² Glej: <http://www.stat.si/Klasius/Esearch.aspx> (prevzeto 28. 6. 2013).

⁵³ E-naslov: klasius-skp.surs@gov.si

⁵⁴ Glej: <http://www.ccp.si/izpis.php?id=641> (prevzeto 28. 6. 2013).

⁵⁵ Glej: http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc1577_en.htm (prevzeto 28. 6. 2013).

⁵⁶ Glej: <http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/documents/ess-net-report-oct2012.pdf> (prevzeto 30. 9. 2013).

Prednostne aktivnosti na področju statistike varovanja zdravja so bile:

1. razvoj anketnega zbiranja podatkov
2. zmanjšanje obremenitev poročevalskih enot s posodobitvijo rutinskih virov podatkov
3. vzroki smrti
4. poškodbe pri delu in poklicne bolezni
5. zdravstveni računi

Inštitut za varovanje zdravja (IVZ) je sodeloval v delovnih skupinah Eurostata za razvoj evropskega sistema zdravstvenih anket in modulov, ki ga sestavljata tudi Anketa o zdravju in zdravstvenem varstvu (EHIS) in Anketa o zdravju in socialni vključenosti (EHSIS). Osnova za začetek mednarodno primerljivih podatkov je bila uveljavitev Uredbe v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu⁵⁷. IVZ je skupaj s SURS-om, Eurostatom in generalnim direktoratom Evropske komisije za zdravje in varstvo potrošnikov, sodeloval v interdisciplinarnih in medresorskih delovnih skupinah za usklajevanje zbiranja podatkov za zagotavljanje različnih kazalnikov zdravja in zdravstvenega varstva (krovni evropski kazalniki zdravja (ECHI), različni strukturni kazalniki, npr. zdrava leta življenja).

IVZ je v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje v letih 2011 in 2012 med prebivalci Slovenije izvedel Anketo o alkoholu, tobaku in drugih drogah. Anketa je bila izvedena na podlagi poenotenega vprašalnika, ki ga je pripravil Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA). Z izvedbo te ankete so se pridobili podatki za mednarodne primerjave, ki jih pripravljata EMCDDA in Eurostat, obenem pa je to prva anketa, ki je bila izvedena na dovolj velikem vzorcu, da so se lahko pripravile natančne ocene o uporabi drog tudi na podpopulacijskih skupinah. V letu 2012 je IVZ izvedel še eno mednarodno primerljivo anketo o zdravju, in sicer Anketo o zdravju in socialni vključenosti (EHSIS) in tako prvič zbral podatke, ki omogočajo pripravo politik za ranljive skupine.

Za izboljšanje kakovosti zdravstvenih statistik in zmanjšanje obremenitev poročevalskih enot je bilo delo usmerjeno v standardizacijo postopkov, zlasti pri komunikaciji z dajalci podatkov, pri standardizaciji uporabljenih šifrantov in pri pripravi novih šifrantov. V letu 2011 je IVZ začel uvajati nov nacionalni šifrant vrst zdravstvene dejavnosti (VZD)⁵⁸ v vse zbirke podatkov s področja zdravstvenega varstva, katerih upravljaavec je IVZ.

IVZ je v letu 2011 pripravil novo avstralsko različico mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene (MKB) ter klasifikacijo terapevtskih in diagnostičnih posegov (KTDP). Odredba o uporabi avstralske modifikacije mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene in klasifikacije terapevtskih in diagnostičnih posegov je bila sprejeta konec leta 2011, omenjeni klasifikaciji pa se pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti uporabljata od 1. 1. 2013 dalje.

Pri izvajanju raziskovanja o vzrokih smrti je IVZ izvedel pomembne izboljšave za kakovost rezultatov pri kodiranju podatkov in izvajal pripravljalne aktivnosti za prehod na avtomatski zajem podatkov (pilotni projekt).

Zaradi lažjega spremljanja in načrtovanja zdravstvenega varstva delavcev ter prej omenjene uredbe EU, ki določa obvezno sporočanje podatkov o poklicnih boleznih, je medinstitucionalna delovna skupina, ki jo je imenovalo Ministrstvo za zdravje, pripravila leta 2010 metodologijo statističnega spremljanja poklicnih bolezni v Sloveniji. Vendar pa ni prišlo do hkratnih sistemskih sprememb za boljše prepoznavanje in potrjevanje poklicnih bolezni, zato je bilo izvajanje statističnega raziskovanja odloženo, saj v nespremenjenih okoliščinah ne bi dalo občutno boljšega vpogleda v problematiko poklicnih bolezni, kot ga dobimo z že sedaj razpoložljivimi viri. IVZ je v letu 2010

⁵⁷ Uredba (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu (32008R1338).

⁵⁸ Odredba o določitvi enotnega šifrantov vrst zdravstvene dejavnosti, Uradni list RS, št. 58/2011.

končal tudi projekt glede metodologije zbiranja podatkov o nezgodah pri delu in poklicnih boleznih, sofinanciran z evropskimi sredstvi.

V letu 2009 je SURS začel redno izvajati raziskovanje Izdatki in viri financiranja zdravstva, ki ga je v sklopu metodologije Zdravstvenih računov vsa leta nadgrajeval. SURS pri razvoju zdravstvenih računov že vsa leta sodeluje z IVZ, ZZZS in UMAR. Na mednarodni ravni je bila v letu 2010 sprejeta prenovljena metodologija sistema zdravstvenih računov (SHA), ki je potekala v okviru OECD-Eurostat-WHO. SURS je sodeloval v OECD-jevi študiji izvedljivosti o razporejanju izdatkov za dolgotrajno oskrbo po novih podkategorijah, kot jih določa prenovljena metodologija. Na podlagi študije je SURS izpopolnil zajetje dolgotrajne oskrbe in dosledno upošteval merila za razmejevanje izdatkov za dolgotrajno oskrbo za zdravstveni del od dolgotrajne oskrbe za socialni del.

Življenjska raven in socialna zaščita

Prednostne aktivnosti v statistiki življenjske ravni in socialne zaščite so bile:

1. nadaljnji razvoj in diseminacija podatkov Ankete o življenjskih pogojih (SILC)
2. razvoj evropskega sistema socialnih statističnih anketnih modulov
3. statistika stanovanj

Osrednje raziskovanje za spremljanje življenjske ravni je Raziskovanje o dohodkih in življenjski ravni (SILC)⁵⁹. Podatki, ki so tudi podlaga za izračun več kazalnikov, npr. kazalnikov dohodkov, revščine, materialne prikrajšanosti, in ki pojasnjujejo življenjske pogoje prebivalcev Slovenije, se zberejo z anketo in s podatki iz različnih registrov in administrativnih virov podatkov – gre za zahtevno povezovanje podatkov o dohodnini, pokojninah, različnih socialnih in drugih nadomestil, podatkov iz Registra nepremičnin ter drugih že zbranih statističnih podatkov. SURS je podatke redno objavljali v publikacijah in na podatkovnem portalu SI-STAT – nabor podatkov je bil vsako leto širši, objavljeni pa so bili tudi podatki, pridobljeni iz priložnostnih modulov, ki so bili dodani letno redni vsebini raziskovanja. Analize rezultatov so bile tudi večkrat predstavljene na Statističnih dnevih.

V letu 2009 se je začel projekt posodobitve Ankete o porabi gospodinjstev; končan je bil v letu 2012. Posodobitev ni bila le tehnična in organizacijska, pač pa tudi metodološka (predvsem izboljšanje kakovosti rezultatov) in vsebinska, saj so se nekatera področja oz. vprašanja podvajala z vprašanji iz raziskovanja SILC. V prihodnje bo SURS Anketo porabi v gospodinjstvih izvajal na več let.

SURS je izvajal raziskovanja in objavljali tudi podatke v okviru metodologije ESSPROS – Evropski sistem integrirane socialne zaščite ter pri tem sodeloval tudi z Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ). Zavod je sicer v tem srednjeročnem obdobju vsebinsko in informacijsko posodobil svoje evidence.

Na podlagi pobude uporabnikov in z medresorskim sodelovanjem je SURS v sklopu razvojnega dela začel proučevati možnosti za vzpostavitev razmer za sistematično spremljanje stanja in razvoja pri dolgotrajni oskrbi.

Banka Slovenije je leta 2010 prvič izvedla enotno anketo Evrosistema o finančnih sredstvih in porabi v gospodinjstvih (HFCS), ki jo pod vodstvom ECB izvajajo vse države evrskega območja.⁶⁰

Eurostat je v zadnjih letih pripravljali različne rešitve in predloge za prenovo evropskih socialnih statistik. Vse aktivnosti so usmerjene v povečanje učinkovitosti in odzivnosti sistema. Osnovna aktivnost pa je oblikovanje bodoče arhitekture evropskih socialnih statistik. Glavna značilnost bo modularnost, kar pomeni, da naj bi bile obstoječe ankete razbite na manjše sestavne dele, bloke, in znova reintegrirane na učinkovitejši način. Ustanovljena je bila posebna ekspertna skupina, ki pripravlja to prenovo.

Ob pripravi na registrski popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj je SURS začel vzpostavljati statistiko stanovanj na osnovi administrativnega vira podatkov, to je Registra nepremičnin, ki je bil

⁵⁹ Uredba evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1177/2003 z dne 16. junija 2003 o statistiki Skupnosti o dohodku in življenjskih pogojih (EU-SILC) (32003R1177).

⁶⁰ Glej: <http://www.bsi.si/financni-podatki.asp?Mapald=1376> (prevzeto 13. 9. 2013).

vzpostavljen na podlagi Popisa nepremičnin in ga vzdržuje Geodetska uprava RS. Vzpostavljeni so bili tehnični pogoji in organizacijski postopki za prevzem podatkov; temu je sledilo preverjanje podatkov in izboljševanje njihove kakovosti, da so bili podatki dovolj kakovostni za uporabo pri izvedbi registrskega popisa. Po prvi objavi začasnih rezultatov o naseljenih stanovanjih (konec leta 2011) je sledila objava končnih podatkov o naseljenih in nenaseljenih stanovanjih ter njihovih lastnostih tudi na podatkovnem portalu SI-STAT⁶¹.

Varstvo potrošnikov

Prednostna aktivnost na področju varstva potrošnikov je bila:

1. statistika varne/zdrave hrane

SURS je leta 2009 vzpostavil spletno stran Varna hrana⁶², ki zajema opis glavnih področij varstva živil, zakonodajo, ki se nanaša na varnost živil, in povezave do SURS-ovih podatkovnih baz, ki te podatke vsebujejo.

Kriminaliteta

Prednostni aktivnosti v statistiki kriminalitete sta bili:

1. razvoj sistema primerljivih statistik
2. priprava enotne metodologije evidentiranja kriminalitete

SURS je intenzivno sodeloval pri pripravi enotne metodologije, vprašalnika in Uredbe EU za izvedbo Evropske varnostne ankete. Podlaga za to delo so bile ugotovitve iz pilotne ankete v državah EU; SURS je tako anketo izvedel v letu 2009 (tedaj se je imenovala Anketa o žrtvah kriminala). Uredba za izvajanje Evropske varnostne ankete, ki je predvidevala, da bo to anketo sofinancirala Evropska komisija, v letu 2012 ni bila sprejeta. Posledično so bile začasno ustavljene vse aktivnosti na tem področju, zato anketa v letu 2013 ne bo izvedena. Eurostat sodeluje pri razvoju sistema primerljivih statistik iz kriminalitete tudi z Uradom za droge in kriminal pri Združenih narodih (UNODC, pri pripravi enotne klasifikacije kaznivih dejanj pa z državami članicami. SURS je pri zbiranju podatkov s področja statistike kazenskega pravosodja, ki jih je bil dolžen posredovati Eurostatu in agencijam pri Združenih narodih, sodeloval s Policijo, z Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij in z Uradom RS za preprečevanje pranja denarja.

Vrhovno sodišče RS je izvedlo informatizacijo kazenskih vpisnikov, in to bo lahko v prihodnje (ko bo vzpostavljen modul za e-poročanje SURS-u) osnova za razbremenitev okrožnih in okrajnih sodišč in za racionalizacijo statističnih raziskovanj, saj bo SURS podatke o kazenskih postopkih lahko prevzemal iz administrativnega vira podatkov.

Sprejeti sta bili dve Resoluciji o nacionalnem programu za preprečevanje in zatiranje kriminalitete, prva za obdobje 2007–2011, druga pa za obdobje 2012–2016. Prva je predvidela tudi pripravo enotne metodologije evidentiranja kriminalitete od odkritja do pravnomočne sodbe in povezavo evidenc policije, tožilstev, sodišč in zaporov. Vsi cilji in naloge niso bili izpolnjeni; pri drugi resoluciji bo SURS predvidoma sodeloval pri dveh nalogah: pri elektronski izmenjavi podatkov med policijo, tožilstvi in sodišči in pri izvajanju viktimizacijske študije.

Socialna baza podatkov

Prednostni aktivnosti pri socialni bazi podatkov sta bili:

1. prenovitev procesa zbiranja in analize podatkov

⁶¹ Glej Stanovanja, Slovenija, 1. januar 2011 - končni podatki, 21. junij 2012, Prva objava. Dostopno na: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4771 (prevzeto 8. 5. 2013).

⁶² Glej: http://www.stat.si/tema_okolje_varnahrana.asp (prevzeto 17. 5. 2013).

2. nadaljnje zmanjševanje administrativnih obremenitev

Eden najvidnejših rezultatov posodobljenega procesa zbiranja in priprave podatkov v tem srednjeročnem obdobju je bila izvedba povsem registrskega popisa prebivalstva v letu 2011; pri tem popisu je SURS povezal številne administrativne in statistične vire v enotno bazo, nato pa z inovativnimi metodami in analizo pripravil podatke o demografskih, socialnih in ekonomskih značilnostih prebivalcev, gospodinjstev in stanovanj. Tako zastavljen sistem in način priprave podatkov je okvir za izvajanje naslednjih popisov in tudi drugih raziskovanj in analiz s področja socialnih statistik (npr. EU SILC in druga statistična raziskovanja, pri katerih kombiniramo administrativne vire in registre ter terensko ali telefonsko anketiranje). Povezovanje različnih podatkovnih virov omogoča racionalnejše izvajanje raziskovanj, zniža stroške ter zmanjša obremenitev poročevalskih enot.

3.2 Makroekonomske statistike

Nacionalni računi

Prednostne aktivnosti na področju nacionalnih računov so bile:

1. izvajanje programa pošiljanja podatkov, ki ga opredeljuje zakonodaja EU
2. zagotavljanje kakovostnih ocen nacionalnih računov, ki so pripravljene v skladu z zakonodajo EU in mednarodnimi standardi, s posebnim poudarkom na bruto nacionalnem dohodku
3. odpravljanje razlik med nefinančnimi in finančnimi institucionalnimi sektorskimi računi ter njihov nadaljnji razvoj
4. priprava prehoda na spremenjen sistem nacionalnega računovodstva

SURS je v tem srednjeročnem obdobju izpolnil vse zahteve zakonodaje EU na področju nacionalnih in regionalnih računov. Nabor podatkov je bil razširjen (po časovnem vrstnem redu): s četrtnim BDP po dohodkovni metodi, z regionalnimi računi gospodinjstev, z regionalnimi bruto investicijami v osnovna sredstva po dejavnostih, z regionalnimi sredstvi za zaposlene po dejavnostih, s tabelami ponudbe in porabe v stalnih cenah, z dopolnitvijo časovne vrste letnih nefinančnih institucionalnih sektorskih računov, z izdatki sektorja države po namenih na drugi ravni klasifikacije COFOG, z zaposlenostjo po delovnih urah, s stanjem vrednosti zalog osnovnih sredstev, s četrtnim dolgom sektorja država, z agregati računov proizvodnje in primarnih dohodkov ter zaposlenosti za javni sektor ter s satelitskimi računi za turizem. Skrajšani so bili roki objav pri letnem in četrtnem BDP, pri regionalnih računih ter pri letnih nefinančnih institucionalnih sektorskih računi. V nacionalne in regionalne račune je bila uvedena Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 – SKD 2008; časovne vrste po tej klasifikaciji v pretežnem delu nacionalnih računov zajemajo obdobje od leta 1995 dalje. Delo pri nekaterih razvojnih nalogah se je začelo v obdobju 2008–2012, končano pa bo v naslednjem srednjeročnem obdobju. Te naloge zajemajo zlasti celotne četrtnetne nefinančne institucionalne sektorske račune, stroške dela po dejavnostih, spolu, starosti in izobrazbi, stanje vrednosti zalog ter porazdelitev dohodkov in potrošnje po skupinah gospodinjstev v okviru nacionalnih računov.

Banka Slovenije je na področju statistike finančnih računov izpolnila v tem srednjeročnem obdobju tudi vse predpisane zahteve ECB in Eurostata in podatke objavila. BS je pri neposrednem zbiranju podatkov za ta namen uspešno sodelovala z AJPEŠ.

Za zagotavljanje kakovostnih ocen nacionalnih računov v skladu z Evropskim sistemom računov iz leta 1995 so bile izvedene številne metodološke izboljšave. Med temi naj omenimo: obračun po osnovnih cenah pri oceni samogradnje stanovanj gospodinjstev in pri proizvodnji gospodarskih

družb za lastne potrebe; uporaba podatkov ekonomskih računov za gozdarstvo v oceni vrednosti proizvodnje gospodinjstev v kmetijstvu in gozdarstvu; izločitev proizvodnje programske opreme za lastne potrebe iz ocene vrednosti proizvodnje netržnih dejavnosti države in nepridobitnih institucij, ki opravljajo storitve za gospodinjstva; izboljšane ocene proizvodnje stanovanjskih dejavnosti gospodinjstev, vključno z oceno pripisane najemnine; izboljšane ocene za popravek zajetja pri samozaposlenih; nove ocene tokov sredstev za zaposlene med Slovenijo in tujino; izločitev dobičkov oziroma izgub iz lastnine iz proizvodnje zavarovalnic; sprememba kategorij proizvodnega računa za nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva; nove ocene proizvodnje programske opreme za lastne potrebe; uporaba pravih indeksov cen izvoza in uvoza pri oceni sprememb obsega proizvodnje predelovalnih dejavnosti ter izvoza in uvoza blaga; izboljšane ocene sprememb obsega proizvodnje zavarovalnic; uporaba indeksov cen storitev pri proizvajalcih za deflaciranje posameznih tržnih storitev; uvedba metode neposredne ocene obsega proizvodnje pri netržnih storitvah v dejavnosti socialnega dela. V tem obdobju je Eurostat podal končno oceno skladnosti ocene bruto nacionalnega dohodka Slovenije s standardi Evropskega sistema računov iz leta 1995. Ocena navaja, da je ocena slovenskega bruto nacionalnega dohodka v vseh elementih skladna z metodologijo Evropskega sistema računov iz leta 1995, razen v treh, in sicer omenja neskladje ocene dodane vrednosti v kmetijstvu z ekonomskimi računi za kmetijstvo, ne vključenost dohodka od nepremičnin v lasti slovenskih državljanov v tujini v oceno bruto nacionalnega dohodka ter potreba po razjasnitvi in izboljšanju ocene potrošnje stalnega kapitala v sektorju države in stanovanjskih dejavnosti. Omenjena neskladja bo SURS odpravil z revizijo nacionalnih računov v letu 2014.

Državna statistika je bila izjemno uspešna pri pripravi poročila o davku na dodano vrednost (DDV) – poročilo skupaj pripravljata Ministrstvo za finance in SURS. V tem poročilu država članica predstavi izračune, na osnovi katerih se določi prispevek države članice v proračun EU na osnovi DDV. Slovenija je bila po daljšem času edina članica EU, glede katere na področju izračuna tega prispevka od vstopa v EU do konca leta 2008 Evropska komisija ni imela pridržkov.

V okviru zagotavljanja preglednosti uporabljene metodologije je SURS objavil opis virov in metod ocenjevanja letnih nacionalnih računov v stalnih cenah, opis virov in metod ocenjevanja regionalnega bruto domačega proizvoda, regionalnih sredstev za zaposlene, regionalnih bruto investicij v osnovna sredstva in regionalnih računov gospodinjstev ter angleško različico opisa virov in metod za ocenjevanje bruto nacionalnega dohodka.

Pomemben vir podatkov za statistiko nacionalnih računov in druge makroekonomske statistike predstavljajo podatki iz letnih poročil vseh vrst poslovnih subjektov (gospodarskih družb, združenj, samostojnih podjetnikov, nepridobitnih organizacij – pravnih oseb javnega prava, pravnih oseb zasebnega prava in društev), ki jih na elektronski način zbira AJPEŠ. Z raziskovanjem o izplačanih dividendah pa so bili zbrani podatki o le-teh po sektorjih prejemnikov dividend, ki so se uporabili za statistične namene pri sestavi nefinančnih sektorskih računov v SURS.

Sodelovanje med izvajalci dejavnosti državne statistike je bilo najizrazitejše pri pripravi računov države, zlasti poročila o primanjkljaju in dolgu sektorja države. Poročilo skupaj pripravljajo SURS, Banka Slovenije in Ministrstvo za finance, zajema pa podatke za potrebe postopka presežnega primanjkljaja. Gospodarska kriza je prinesla nove oblike fiskalnega nadzora; s tem se je okrepil pomen kakovostnih podatkov o primanjkljaju in dolgu države, to pa se je odražalo tudi v čedalje večjih podatkovnih zahtevah na tem področju. Sodelujoče institucije so na te zahteve uspešno odgovarjale; delo je bilo osredotočeno zlasti na številne metodološke izboljšave, vključno z usklajevanjem podatkov v poročilu o primanjkljaju in dolgu države s finančnimi institucionalnimi sektorskimi računi.

Drugo polovico srednjeročnega obdobja so zaznamovale tudi priprave na uvedbo spremenjenega sistema nacionalnega računovodstva (ESR 2010). Med novostmi novega sistema naj omenimo zlasti kapitalizacijo izdatkov za raziskave in razvoj, kapitalizacijo izdatkov za oborožitev, izračun pokojninskih obveznosti ter prikaz izvoza in uvoza blaga, namenjenega za oplemenitenje, po neto načelu. Pri pripravi na uvedbo omenjenega dokumenta je SURS sodeloval pri Eurostatovih projektnih skupinah, ki so razreševale metodološke dileme, ki jih prinašajo novosti ESR 2010, preučil

je potrebe po podatkovnih virih in analiziral njihovo razpoložljivost, izvedel je določene spremembe vprašalnikov za obstoječa statistična raziskovanja, zlasti pa je razvijal metodologijo ocenjevanja in pripravljaj ocene v skladu z novim sistemom nacionalnega računovodstva. Agregate nacionalnih računov, ki bodo temeljili na standardih ESR 2010, bo SURS objavil v letu 2014.

Cene

Prednostne aktivnosti pri statistiki cen so bile:

1. uvajanje novih metod korekcije cen in sodoben pristop pri njihovem spremljanju
2. spremljanje cen storitev pri proizvajalcih
3. cene nepremičnin

V celotnem srednjeročnem obdobju je SURS posodabljal pristope za spremljanje cen. Izboljševal je kakovost osnovnih virov za izračune (vsakoletno posodabljanje uteži, seznama izdelkov in storitev ter prodajnih mest v okviru spremljanja cen življenjskih potrebščin, revizija vzorca podjetij in proizvodov v okviru proizvajalčevih in uvoznih cen), uvajal izboljšave pri izračunavanju in v statističnem procesu (optimizacije postopkov, uvajanje novih metod korekcije cen zaradi sprememb v kakovosti proizvodov, vpeljava novih metod vstavljanja manjkajočih cen, vpeljava novih računalniških programov in podatkovnih baz v različne faze dela na področju PKM, prehod na Standardno klasifikacijo dejavnosti 2008 pri indeksu uvoznih cen in indeksih cen pri proizvajalcih) ter pri objavljanju rezultatov (nova objava v sklopu indeksov cen življenjskih potrebščin, in sicer objava indeksa cen s konstantnimi davčnimi stopnjami (HICŽP-CT), revizija indeksa cen gradbenega materiala v okviru indeksa cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih na domačem trgu). Poleg tega je SURS začel vzpostavljati strategijo večnamenske statistike drobnoprodajnih cen. Za ta namen je posodobil in izpopolnil program za vnos podatkov s področja cen življenjskih potrebščin, začel pa je tudi preučevati različne nove tehnološke postopke za zbiranje podatkov o cenah na terenu.

Skladno s spremembo uredbe EU o kratkoročnih kazalnikih⁶³ je SURS vzpostavil metodologijo izračunavanja indeksov cen storitev pri proizvajalcih in jih sredi leta 2009 začel objavljati na podatkovnem portalu SI-STAT. Indeks meri spremembe cen storitev pri proizvajalcih, ki jih ti zagotavljajo poslovnim uporabnikom kot kupcem storitev. Indeks je izračunan iz 18 delnih indeksov za izbrane storitvene dejavnosti.

SURS je v celotnem srednjeročnem obdobju vzpostavljaj in izpopolnjeval indekse cen nepremičnin v smeri nastajajoče Evropske uredbe ter metodoloških usmeritev za področje stanovanjskih nepremičnin. Podatke o prodajnih cenah rabljenih stanovanjskih nepremičnin je pridobil na Geodetski upravi RS, za podatke o novogradnjah pa vzpostavil lastno statistično raziskovanje. SURS je torej vzpostavil izračunavanje evropsko primerljivih, četrletnih indeksov cen rabljenih in novih stanovanj ter družinskih hiš. Podatek o skupnem indeksu cen vseh stanovanjskih nepremičnin je Evropska komisija izbrala za enega od 11 kazalnikov za nadzor nad makroekonomskimi neravnotežji. Od 2007 naprej je serija vseh indeksov objavljena na podatkovnem portalu SI-STAT. Zaradi morebitne vključitve v harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin je SURS začel vzpostavljati še poseben indeks cen stroškov bivanja v lastniških stanovanjih, to je z razvijanjem podindeksov cen, ki so vezani na nakup, gradnjo in vzdrževanje lastniških stanovanj (npr. indeks cen za transakcijske stroške ob nakupu stanovanja, indeks cen stanovanjskih zavarovanj, indeks cen večjih popravil in vzdrževanj, indeks cen samogradnje).

SURS je sodeloval tudi v mednarodnem statističnem raziskovanju primerjave cen v državah članicah EU, katerega rezultat so paritete kupne moči (PKM) in bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca v

⁶³ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1158/2005 z dne 6. julija 2005 o spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 1165/98 o kratkoročnih statističnih kazalcih (32005R1158).

standardih kupne moči. SURS je bil tudi vodja skupine držav Zahodnega Balkana, sodeloval pa je tudi pri Mednarodnem programu primerjave cen⁶⁴, ki ga izvaja Eurostat skupaj s Svetovno banko in se bo končal v 2013.

Menjava blaga

Prednostna aktivnost pri statistiki menjave blaga je bila:

1. prilagajanje pravnim in metodološkim spremembam

Statistiko zunanje trgovine (menjava blaga) sestavljata raziskovanji Intrastat (menjava blaga z državami članicami EU) in Ekstrastat (menjava blaga s tretjimi državami). Delo na obeh področjih je bilo v veliki meri osredotočeno na prilagajanje spremembam zakonodaje EU, saj sta bili za obe področji sprejeti revidirani krovni uredbi⁶⁵. Prilagoditev zakonodaje na področju Ekstrastata je bila potrebna zaradi sprememb oz. poenostavitve v carinskem poslovanju (vir za izvajanje raziskovanja so podatki Carinske uprave RS – carinske deklaracije). Na področju Intrastata pa je prilagoditev zakonodaje državam članicam EU omogočila možnost dodatne razbremenitve poročevalskih enot zaradi znižanja minimalne stopnje statističnega zajetja pri prejemih blaga (s 97 % na 95 %) in pridobitev dodatnih podatkov iz sistema DDV za potrebe zagotavljanja večje kakovosti rezultatov.

SURS je sodeloval v več Eurostatovih projektih (program MEETS⁶⁶), ki so bili namenjeni optimizaciji procesov izvajanja raziskovanj in izboljšanju kakovosti rezultatov na področju statistike zunanje trgovine. Ob tem pa so na vseh ravneh ves čas potekale tudi razprave o možnih poenostavitvah sistema Intrastat, saj je to eno najbolj obremenjujočih statističnih raziskovanj za podjetja in tudi za nacionalne statistične urade. V okviru teh aktivnosti se je v letu 2012 začel izvajati razvojni projekt SIMSTAT⁶⁷, ki je namenjen preučitvi metodološke in tehnične izvedljivosti prehoda iz obstoječega sistema Intrastat na poenostavljen sistem SIMSTAT. Predlog prehoda na sistem SIMSTAT predvideva, da naj bi od leta 2017 vse države članice EU pridobile nacionalne podatke o prejemih blaga iz držav članic EU – prek izmenjave mikropodatkov – večinoma iz zrcalnih podatkov o odpremah blaga drugih držav članic EU; s tem bi se breme statističnega poročanja podjetij v primerjavi z obstoječim sistemom Intrastat bistveno zmanjšalo.

Plačilna bilanca in druge statistike ekonomskih odnosov s tujino

Prednostne aktivnosti pri statistiki plačilne bilance in drugih statistik so bile:

1. prilagajanje sistema poročanja spremembam v evropski zakonodaji
2. posodobitev sistema neposrednega poročanja
3. razvoj statistike menjave storitev

Banka Slovenije (BS) je pri statistiki ekonomskih odnosov s tujino postopno prešla s posrednega zbiranja podatkov prek poslovnih bank na neposredno zbiranje podatkov od ekonomskih subjektov, ki poslujejo z nerezidenti. Uvedeno je bilo mesečno sporočanje podatkov o kapitalskih naložbah med rezidenti in nerezidenti – transakcije. Leta 2008 je bil objavljen nov Sklep o obveznosti poročanja o poslovanju s tujino, ki temelji na Zakonu o Banki Slovenije, in ne več na Zakonu o deviznem poslovanju. Uvedeno je bilo mesečno poročilo o storitveni menjavi in delu blagovne menjave ter o tekočih in kapitalskih transferjih z nerezidenti, ki je od 2008 dalje vir podatkov za

⁶⁴ Glej: http://siteresources.worldbank.org/ICPEXT/Resources/ICP_2011.html (prevzeto 17. 5. 2013).

⁶⁵ Uredba (ES) št. 222/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 638/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami (32009R0222) in Uredba (ES) št. 471/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o statistiki Skupnosti o zunanji trgovini z državami nečlanicami in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1172/95 (32009R0471).

⁶⁶ Glej: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/MEETS_programme (prevzeto 30. 7. 2012).

⁶⁷ SIMSTAT (Single Market Statistics); razvojni projekt, ki ga koordinira Eurostat, naj bi se zaključil do konca leta 2016.

statistiko plačilne bilance. Ob tem je BS izvedla tudi več poenostavitev za poročevalske enote (povečanje praga sporočanja statističnih podatkov za transakcije plačilnega prometa s tujino, opustitev zahteve po sporočanju podatkov o nevtralnih transakcijah). Podatki plačilnega prometa s tujino se od leta 2009 skladno s stališči Evropske centralne banke (ECB) in Odbora za denarno, finančno in plačilnobilančno statistiko (CMFB) zbirajo le še za plačila nad 50.000 EUR in služijo predvsem za vzdrževanje kakovosti plačilne bilance. S tem se je BS prilagodila določilom zakonodaje EU⁶⁸.

V zadnji tretjini srednjeročnega obdobja so se začele priprave na spremembo virov podatkov zaradi izpolnitve zahtev prihodnjega standarda 6. izdaje Priročnika Mednarodnega denarnega sklada za plačilno bilanco (BPM6)⁶⁹. Te aktivnosti so zajemale: spremembe v agregiranju podatkov o vrednostnih papirjih, razširitev podatkovnih virov centralne banke, dopolnitve v poročilu o kreditiranju z nerezidenti (s kratkoročno zapadlostjo dolgoročnih instrumentov), razčlenjevanje podatkov o blagu za predelavo za preteklo obdobje, dodatne postavke storitvene menjave, ter zbiranje dodatnih trenutno še neobveznih podatkov za statistiko kazalcev poslovanja povezanih družb v tujini (outward FATS). Začeli so se postopki za prilagajanje virov podatkov novi sektorski klasifikaciji.

Statistika monetarnih finančnih institucij in trgov

Prednostne aktivnosti pri statistiki monetarnih finančnih institucij in trgov sta bili:

1. razširitev na statistike nedenarnih finančnih institucij in plačilnih sistemov
2. integracija poročanja statistike z zahtevami nadzora finančnih institucij

Na delo na področju statistike monetarnih finančnih institucij in trgov so pomembno vplivali dopolnjeni in novi predpisi Evropske centralne banke (ECB).

Zadnji del srednjeročnega obdobja so tudi v Banki Slovenije zaznamovale priprave na uvedbo spremenjenega sistema nacionalnega računovodstva (ESR 2010) v monetarne in finančne statistike.

V začetku leta 2009 se je začelo sporočanje podatkov iz investicijskih skladov v skladu z uredbo ECB⁷⁰, vendar v Sloveniji večnamensko in ob sodelovanju z Agencijo za trg vrednostnih papirjev.

Monetarne finančne institucije so v letu 2010 začele sporočati (prenovljeno večnamensko poročilo) za več namenov razčlenjeni nabor podatkov, razširjen z zahtevami bančnega nadzora, s statističnimi dopolnitvami ECB in z drugimi potrebami BS. V letu 2011 so kreditne institucije začele poročati tudi o izkazih vseobsegajočega donosa (kot računovodske in nadzorne kategorije). Navzkrižne kontrole večnamenskega poročanja so omogočile izboljšanje kakovosti sporočenih podatkov. V sodelovanju z Agencijo za zavarovalni nadzor in s Slovenskim zavarovalnim združenjem je BS začela aktivnosti za večnamensko poročanje podatkov v podsektorju zavarovalniških družb in pokojninskih skladov (S.125), povezano z aktivnostmi ECB in EIOPA na podlagi direktive Solventnost II.

Banka Slovenije je od začetka sodelovala v letu 2008 ustanovljeni skupini JEGR, v ekspertni delovni skupini pri Statističnem odboru Evropskega sistema centralnih bank (ESCB) in Odboru evropskih bančnih nadzornikov (CEBS, kasneje EBA) za uskladitev metodologije monetarnih in finančnih statistik z zahtevami nadzornih poročil bančnega poslovanja FINREP in COREP. Delovna skupina je iskala sinergije med podatkovnima sklopoma, kar predstavlja osnovo za zmanjšanje poročevalskega bremena kreditnih institucij ter za boljšo kakovost podatkov v podporo procesu odločanja (analize, nadzor) na dolgi rok.

Ministrstvo za finance je na začetku srednjeročnega obdobja uvajalo načela iz priročnika Mednarodnega denarnega sklada o javnofinančni statistiki⁷¹; prilagoditve so bile potrebne predvsem pri zajemanju javnofinančnih transakcij in pri vzpostavitvi evidenc.

⁶⁸ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2560/2001 z dne 19. decembra 2001 o čezmejnih plačilih v evrih (32001R2560).

⁶⁹ Glej: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bopman6.htm> (prevzeto 17. 5. 2013).

⁷⁰ Uredba Evropske centralne banke (ES) št. 958/2007 z dne 27. julija 2007 o statistiki sredstev in obveznosti investicijskih skladov (ECB/2007/8).

3.3 Poslovne statistike

Poslovne kratkoročne in letne statistike

Prednostne aktivnosti pri poslovnih kratkoročnih in letnih statistikah so bile:

1. izboljšava mednarodne primerljivosti kratkoročnih kazalnikov
2. izboljšava kakovosti kazalnikov in razbremenjevanje poročevalskih enot
3. uvajanje revidirane standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008

S stalnimi izboljšavami kakovosti je SURS v tem srednjeročnem obdobju dosegel ustrezno usklajenost z določili Uredbe o kratkoročnih kazalnikih⁷² in njenih kasnejših dopolnitvah, s tem so tudi kazalniki na področjih industrije, gradbeništva, trgovine in storitev mednarodno popolnoma primerljivi.

V prvem delu srednjeročnega obdobja je bilo pri mesečnih raziskovanjih s področja industrije, gradbeništva, trgovine na drobno in storitev zmanjšano število poročevalskih enot, k razbremenjevanju opazovanih populacij pa je največ prispevala uporaba administrativnih podatkov (DDV) pri izračunu prihodka od prodaje (zadnja je bila uvedba izračuna podatkov z uporabo podatkov o DDV v trgovini na drobno leta 2008). V statistiki gradbeništva je bil razvit nov indeks, indeks gradbenih stroškov za stanovanja. Indeks se objavlja četrtno, izračunava pa se iz lastnih virov SURS-a (obstoječa statistična raziskovanja). SURS je izboljšavo kakovosti statističnih podatkov in izračunanih kazalnikov dosegel z razvojnimi nalogami pri letnih raziskovanjih trgovine (vsebinska in tehnična prenova v letu 2008 je vključevala tudi prenovo načina izbora enot, zasnovo vprašalnika), industrije (procesna prenova in prenovljen vprašalnik v letu 2010), gradbeništva (prenovljen izbor poročevalskih enot, vprašalnik in vpeljava avtomatskega vstavljanja manjkajočih podatkov v letu 2011; ukinitve raziskovanja o gradbenih delih v tujini v letu 2010).

Rezultat uspešno izvedene razvojne naloge v letu 2010 v medinstitucionalnem sodelovanju SURS-AJPES-BS je bila v letu 2011 uvedba Četrtnega raziskovanja o poslovanju poslovnih subjektov. Raziskovanje je nadomestilo Četrtno raziskovanje o gospodarskih družbah za obračun dodane vrednosti in bruto investicij, ki ga je SURS izvedel v letu 2011 le za prvi dve četrletji. Podatki za novo raziskovanje se zbirajo elektronsko prek spletnega portala AJPES; tak način je prijaznejši in manj obremenjujoč za poročevalske enote. Vzpostavljeni so bili metodologija in postopki za ocenjevanje manjkajočih vrednosti. SURS pa je podatke začel objavljati leta 2012.

SURS je v prvi polovici srednjeročnega obdobja uspešno uvedel revidirano Standardno klasifikacijo dejavnosti – SKD 2008⁷³. Najprej je bila uvedena v kratkoročna in letna raziskovanja iz poslovnih statistik in trga dela – prvič so bili podatki objavljeni po SKD 2008 v letu 2009, na podatkovnem portalu SI-STAT pa so bile objavljene tudi preračunane časovne vrste, večinoma od leta 2000 dalje. Kasneje je bila SKD 2008 uvedena v strukturno statistiko, statistiko investicij, statistiko demografije podjetij, poslovnih storitev. Leta 2011 so bili po SKD 2008 objavljeni tudi podatki iz nacionalnih računov (četrtna in letna ocena BDP so bile pripravljene za obdobje od leta 1995 dalje). Leta 2010 je SURS objavil SKD 2008 tudi v knjižni obliki. Vzporedno z uveljavitvijo SKD 2008 je potekala tudi prevedba Klasifikacije proizvodov po dejavnostih (CPA 2008), ta pa je objavljena na spletnih straneh SURS-a na podstraneh za Klasifikacije. V letno statistiko industrije je bila uvedena Nomenklatura industrijskih proizvodov 2008 (NIP), ki je prav tako izvedena iz SKD 2008.

⁷¹ Glej Manual on Government Finance Statistics 2001. Dostopno na: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/gfs/manual/pdf/all.pdf> (prevzeto 17. 5. 2013).

⁷² Uredba Sveta (ES) št. 1165/98 z dne 19. maja 1998 o kratkoročnih statističnih kazalcih (31998R1165).

⁷³ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (32006R1893).

V kratkoročne poslovne statistike je AJPES vključil v Poročilo o dospelih neporavnanih obveznostih nad 5 dni neprekinjeno v letu 2010 poleg pravnih oseb prvič tudi samostojne podjetnike in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti.

Strukturna statistika podjetij

Prednostna aktivnost pri strukturni statistiki podjetij je bil:

1. razvoj kazalnikov globalizacije

Na začetku srednjeročnega obdobja se je SURS vključil v pilotni projekt Eurostata, ki je bil namenjen proučitvi vpliva globalizacije na blagovne in storitvene tokove med povezanimi in nepovezanimi podjetji, vzpostavil je tudi spletno podstran Ekonomska globalizacija⁷⁴, kjer objavlja podatke s tega področja. Podatki o vplivu globalizacije na blagovne in storitvene tokove med povezanimi in nepovezanimi podjetji so bili pridobljeni iz različnih administrativnih virov. Za statistiko tujih notranje povezanih podjetij je v slovenski državni statistiki odgovoren SURS, Banka Slovenije pa za statistiko tujih zunanjih povezanih podjetij.

Strukturna statistika podjetij je sprva temeljila le na obstoječih administrativnih in statističnih virih podatkov, z novo uredbo⁷⁵ pa je SURS moral dopolniti izvajanje raziskovanja s terenskim zbiranjem podatkov o poslovnih storitvah; podatki za poslovne storitve so se pred tem zbirali v okviru pilotnih raziskovanj, z novo uredbo pa se poslovne storitve zbirajo elektronsko prek spletnega portala AJPES. SURS je objavil preračune za časovne vrste podatkov strukturne statistike po SKD 2008 v letu 2011, prvi podatki po novi klasifikaciji pa so bili objavljeni leto prej. Enako velja tudi za podatke o poslovnih storitvah.

Eurostat je za območje EU vzpostavil za statistični namen t. i. Evropski register skupin podjetij (EGR), in sicer za zagotavljanje informacij o večnacionalnih skupinah v EU, podatki pa služijo pretežno za podporo pri pripravi statistike ekonomske globalizacije. SURS se je vključil že v prvo izmenjavo individualnih podatkov, preverjal je podatke in relacije enot – večnacionalnih skupin podjetij (Multinational enterprise - MNE), nato pa so izmenjave in preverjanja podatkov redno potekali, izboljševala se je kakovost podatkov.

Statistični poslovni register

Prednostne aktivnosti pri statističnem poslovnem registru so bile:

1. tehnološka in vsebinska prenova statističnega poslovnega registra
2. sodelovanje pri vzdrževanju kakovosti administrativnega poslovnega registra – uvajanje SKD 2008
3. komunikacija s poročevalskimi enotami – uporaba storitev drugih institucij

Kot del večletnega (2011–2015) projekta nadgradnje in razširitve funkcionalnosti statističnega poslovnega registra (SPR) kot interne baze individualnih podatkov o poslovnih subjektih in njihovih delih je SURS začel vzpostavljati register, ki bo pomemben del statistične infrastrukture v podporo statističnim procesom, npr. za pripravo vzorčnih okvirov, za naslavljanje statističnih vprašalnikov, namenjenih podjetjem, kot osnova za satelitske registre. Za oblikovanje statističnega poslovnega registra bo oblikovanih več podprocesov (na primer fiktivne enote, demografija podjetij ipd.), ki bodo osnova za tvorjenje mesečnih stanj SPR. V letu 2012 je bil že oblikovan in realiziran podproces: kreiranje fiktivnih enot.

⁷⁴ Glej: http://www.stat.si/tema_ekonomska_globalizacija.asp (prevzeto 13. 6. 2013).

⁷⁵ Uredba (ES) št. 295/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o strukturni statistiki podjetij (prenovitev) (32008R0295).

AJPES je skrbnik in vzdrževalec Poslovnega registra Slovenije (PRS); skrbeti mora tudi za kakovost podatkov registra⁷⁶. SURS in AJPES sta uspešno sodelovala pri uvajanju SKD 2008 v PRS. Za ta namen je bila ustanovljena medinstitucionalna delovna skupina, v kateri so sodelovali strokovnjaki AJPES-a in SURS-a, ki je uspešno izvedla prehod, ob tem pa tudi izboljšala kakovost podatkov v PRS, saj je kar nekaj podjetij pridobilo ustrežnejše šifre dejavnosti. AJPES bo tudi v prihodnje skrbel za razvrščanje enot po SKD 2008, SURS pa je pristojen za metodološka vprašanja.

V obdobju od leta 2008 do 2010 sta AJPES in SURS opravila nekaj pilotnih preverjanj podatkov o izbranih poslovnih subjektih, in sicer o glavni dejavnosti in o drugih pomembnih dejavnostih, ki jih poslovni subjekti in njihove poslovne enote dejansko opravljajo. Preverjanje je bilo izvedeno s t. i. strukturnim vprašalnikom. Tiste poslovne subjekte, za katere so se med preverjanjem pokazala neskladja, je AJPES pozval, naj uskladijo podatke. Od leta 2011 AJPES vsaj enkrat letno izvede preverjanje s strukturnim vprašalnikom na vzorcu enot, ki jih določi SURS.

Transport

Prednostni aktivnosti pri statistiki transporta sta bili:

1. merjenje obsega prometa ter razvoj modalnih, strukturnih, regionalnih in okoljskih kazalnikov
2. poenostavitve in racionalizacija zbiranja podatkov v skladu s spremembami zakonodaje

V začetku srednjeročnega obdobja je posebna delovna skupina Eurostata in UNECE-ja začela pripravljati izhodišča za usklajeno merjenje obsega prometa. Cestni promet naj bi se meril na podlagi opravljenih vozniških kilometrov. Na osnovi analize zbranih podatkov o obsegu cestnega prometa (vozni kilometri) je Eurostat, tudi s SURS-ovo aktivno udeležbo, na novo opredelil vsebino in obseg nadaljnjega zbiranja tovrstnih podatkov. Po napovedih naj bi se poenoteno in zakonsko urejeno zbiranje podatkov o obsegu prometa vzpostavilo po letu 2014.

SURS je Eurostatu in drugim mednarodnim ustanovam posredoval podatke za izračune različnih strukturnih, regionalnih, okoljskih kazalnikov, kazalnikov po vrstah transporta ter kazalnikov trajnostnega razvoja. Leta 2011 je SURS izdal publikacijo *Okolje, energetika in transport v številkah*⁷⁷, v kateri je prikazana povezanost in prepletenost transporta z energetiko in okoljem.

V raziskovanju za statistiko transporta je bila leta 2008 uvedena nova klasifikacija prepeljanega blaga, NTS 2007⁷⁸.

Rezultat medinstitucionalnega sodelovanja z Upravo za pomorstvo ter Carinsko upravo RS in Policijo je bila opustitev papirnega poslovanja pri statistiki pristaniškega prometa in statistiki mejnega prometa. SURS je izboljševal kakovost na vseh področjih statistike transporta, še zlasti pa so bile zahtevne aktivnosti pri spremljanju cestnega blagovnega prevoza, to raziskovanje je bilo prenovljeno tudi tehnično.

Turizem

Prednostni aktivnosti pri statistiki turizma sta bili:

1. večje usmeritve v celostni pristop spremljanja turizma
2. spremembe evropske zakonodaje

Statistika turizma se je razvijala v smeri celostnega pristopa spremljanja turizma: v tem obdobju so bila izvedena tudi raziskovanja (na primer anketa o tujih turistih in anketa o tujih potnikih), ki ne prikazujejo le obsega turizma, pač pa so bila tudi vhodni vir podatkov za pripravo statistike plačilne

⁷⁶ Uredba o vodenju in vzdrževanju Poslovnega registra Slovenije, Uradni list RS, 121/2006.

⁷⁷ Glej: http://www.stat.si/publikacije/pub_brosure.asp (prevzeto 30. 6. 2013).

⁷⁸ Glej: http://www.stat.si/tema_ekonomsko_transport_klasifikacija_blaga.asp (prevzeto 30. 6. 2013).

balance (sodelovanje z BS), nacionalnih računov in satelitskih računov s področja turizma, kar prikazuje primerjalni pomen področja turizma glede na druga gospodarska področja. Satelitski računi s področja turizma so bili prvič izvedeni na SURS-u kot razvojno raziskovanje konec tega srednjeročnega obdobja⁷⁹.

Za izboljšanje kakovosti nastanitvene statistike so bile uvedene metodološke spremembe pri izboru populacije opazovanja, pri ravnanju z neodgovorom ter pri načinu izkazovanja podatkov. Uporabnikom je SURS zagotovil tudi primerljive časovne vrste. Z novo metodologijo statističnega raziskovanja o nastanitveni statistiki je SURS izboljšal kakovost pridobljenih podatkov in hkrati zmanjšal obremenitev poročevalskih enot. Aktivnosti za izboljšanje kakovosti, predvsem pa za razbremenitev poročevalskih enot, so se nadaljevale z vzpostavitvijo medinstitucionalnega projekta za vzpostavitev centralnega poročanja nastanitvenih objektov. Pri tem sodelujejo MNZ – Policija, ministrstvo, pristojno za turizem, DURS in SURS. Aktivnosti so v zadnjem letu srednjeročnega obdobja nekoliko zastale, vendar so se intenzivirale v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Sredi leta 2011 je bila po večletnem usklajevanju sprejeta nova uredba o evropski statistiki turizma⁸⁰. V skladu z omenjeno uredbo in s tej pripadajočo izvedbeno uredbo je SURS opravil prilagoditve pri zbiranju podatkov po novi zakonodaji, in sicer pri raziskovanju o turističnih potovanjih domačega prebivalstva in tudi pri raziskovanju o nastanitvenih zmogljivostih, prihodih in prenočitvah turistov. Leto 2012 je bilo prvo leto, za katero so bili rezultati iz obeh omenjenih raziskovanj v celoti skladni z zahtevami nove uredbe. Druge večje spremembe, ki jih je prinesla nova uredba, so objava podatkov o neto zasedenosti sob in ležišč pri nastanitveni statistiki ter začetek spremljanja enodnevnih izletov domačega prebivalstva.

Energetika in surovine

Prednostni aktivnosti na področju statistike energetike in surovin sta bili:

1. razbremenjevanje poročevalskih enot
2. izračunavanje kazalnikov trajnostnega razvoja

Po sprejetju nove zakonodaje EU s področja energetike⁸¹ je SURS intenzivno sodeloval z različnimi institucijami, ki razpolagajo s podatki s tega področja: z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor – Direktoratom za energijo, z Javno agencijo RS za energijo, z Agencijo RS za okolje, z Institutom Jožefa Stefana in z drugimi. Vzpostavitev skupne zbirke podatkov s pristojnim ministrstvom je prispevala tudi k poenotenju podatkov. Podatki s področja energetike so tudi eden glavnih virov za izdelavo okoljsko-ekonomskih računov. Zaradi uspešnega sodelovanja so bili pri izračunih kazalnikov s področja uporabe obnovljivih virov energije v največji mogoči meri uporabljeni administrativni viri in tako ni prišlo do dodatnega obremenjevanja poročevalskih enot.

V letu 2011 je SURS uspešno zaključil projekt o porabi energije in goriv v gospodinjstvih (APEGG), v katerem je bila vzpostavljena metodologija za njegovo izvajanje in posledično izboljšava statistike končne rabe energije v gospodinjstvih po namenih. V sklopu projekta je bil s pomočjo Inštituta Jožef Štefan izdelan tudi model rabe energije v gospodinjstvih, ki bo služil za preračune v naslednjih treh do petih letih.

⁷⁹ Glej Ekonomski računi za turizem, Slovenija, 2009, 28. December 2012, Prva objava. Dostopno na: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=5247

(prevzeto 9. 7. 2013).

⁸⁰ Uredba (EU) št. 692/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2011 o evropski statistiki turizma in razveljavitvi Direktive Sveta 95/57/ES (32011R0692).

⁸¹ Uredba (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike (32008R1099) in Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (32009L0028).

SURS je konec leta 2009 izdal publikacijo z naslovom *Okoljski kazalniki za Slovenijo*⁸² – izmed teh so bili štirje s področja energetike. V letih 2010 in 2011 je SURS izdal publikacijo iz zbirke *Brošure*, v katerih so bili prikazani kazalniki, ki prikazujejo povezanost energetike in okolja.

3.4 Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo

Prednostne aktivnosti pri statistiki kmetijstva, gozdarstva in ribištva so bile:

1. spremembe statistične zakonodaje
2. razbremenjevanje poročevalskih enot – uporaba administrativnih virov
3. popis kmetijskih gospodarstev v letu 2010
4. kmetijsko-okoljske statistike
5. statistika prodaje in porabe fitofarmacevtskih sredstev

V srednjeročnem obdobju je bilo sprejetih več uredb EU⁸³, ki so bile podlaga za statistična raziskovanja (vključno s popisom kmetijstva). SURS je aktivno sodeloval pri pripravi pravnih aktov v različnih delovnih skupinah Eurostata in predlagal različne poenostavitve predvsem tam, kjer je mogoča uporaba administrativnih virov podatkov. Glede teh je intenzivno sodeloval zlasti s pristojnim ministrstvom, sodelovali pa so tudi člani delovnih skupin iz Statističnega sosveta za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo.

Že v prejšnjem srednjeročnem obdobju je SURS proučeval kakovost različnih administrativnih virov podatkov in sodeloval z upravljavci virov glede dostopnosti, vsebine in kakovosti, in sicer ne le za načrtovano izvedbo Popisa kmetijskih gospodarstev 2010, pač pa tudi z namenom optimizacije vseh obstoječih statističnih raziskovanj; v tem srednjeročnem obdobju pa je to delo še nadaljeval. Tako je SURS v letu 2009 prvič izvedel Popis vinogradov, katerega izvedbo določa zakonodaja EU⁸⁴, izključno z uporabo administrativnih virov podatkov, s katerimi razpolaga ministrstvo, pristojno za kmetijstvo

Na podlagi administrativnih virov ter lastnih virov podatkov SURS vzdržuje tudi Statistični register kmetijskih gospodarstev (SRKG), ki je podlaga za pripravo kakovostnih vzorcev za izvedbo statističnih raziskovanj s področja kmetijstva. V okviru priprav na Popis kmetijstva 2010 je SURS dopolnil in tehnično prenovil SRKG ter s tem izboljšal njegovo uporabno vrednost.

V letu 2012 je SURS izvedel tudi večletno raziskovanje Popis sadovnjakov, ki ga določa uredba EU⁸⁵, v njem pa so bili že drugič uporabljeni izključno administrativni podatki ministrstva, pristojnega za kmetijstvo.

Prav tako so administrativni viri podatkov v kombinaciji s statističnimi viri podatkov vir za izračunavanje ekonomskih računov za kmetijstvo in gozdarstvo ter različne bilance.

V tem srednjeročnem obdobju je SURS večino podatkov v okviru statistike ribištva pridobil iz administrativnih podatkovnih virov pri ministrstvu, pristojnem za ribištvo, s čimer je bila dosežena pomembna razbremenitev poročevalskih enot.

⁸² Glej: http://www.stat.si/publikacije/pub_brosure.asp (prevzeto 30. 6. 2013).

⁸³ Uredba (ES) št. 1166/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o raziskovanjih strukture kmetijskih gospodarstev in metod kmetijske proizvodnje ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 571/88 (32008R1166), Uredba Komisije (ES) št. 1242/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi tipologije Skupnosti za kmetijska gospodarstva (32008R1242), Uredba (ES) št. 762/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o predložitvi statističnih podatkov o ribogojstvu s strani držav članic in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 788/96 (32008R0762), Uredba (ES) št. 543/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o statistiki rastlinske pridelave ter razveljavitvi uredbe Sveta (EGS) št. 837/90 in (EGS) št. 959/93 (32009R0543), Uredba (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o statističnih podatkih o pesticidih (32009R1185), Uredba (ES) št. 1337/2011 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 13. december 2011 o evropski statistiki trajnih nasadov in o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 357/79 in Direktive 2001/109/ES (32011R1337).

⁸⁴ Uredba Sveta (EGS) št. 357/79 z dne 5. februarja 1979 o statističnih raziskovanjih vinogradov (31979R0357) in Direktiva 2001/109/ES z dne 19. decembra 2001 o statističnih raziskovanjih, ki jih izvedejo države članice, da ugotovijo pridelovalno zmogljivost intenzivnih sadovnjakov nekaterih vrst sadnega drevja (32001L0109).

⁸⁵ Uredba (ES) št. 1337/2011 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski statistiki trajnih nasadov in o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 357/79 in Direktive 2001/109/ES (32011R1337).

Popis kmetijstva 2010 je SURS izvedel kot kombinacijo terenskega zbiranja podatkov in uporabe obstoječih administrativnih virov podatkov. Terensko zbiranje podatkov je bilo zaključeno sredi julija 2010, sledilo je statistično urejanje in združevanje podatkov, ki je bilo eno najzahtevnejših na SURS-u, saj je zajemalo veliko število med seboj povezanih spremenljivk in različnih virov podatkov. Ob kmetijskem popisu je bil izveden tudi popis vrtnarstva. Že konec septembra 2010 je SURS objavil prve začasne rezultate. Tej objavi je nato sledilo več objav z različnimi rezultati, ki so bili konec marca 2012 objavljeni kot končni tudi na podatkovnem portalu SI-STAT.

Ker kmetijstvo vpliva tudi na okolje, so bili v izračune različnih kmetijsko-okoljskih kazalnikov vključeni različni podatki s področja kmetijstva. SURS je tako sodeloval v mednarodni razpravi glede razvoja kmetijsko-okoljskih kazalnikov, v okviru katerih podatki o porabi mineralnih gnojil predstavljajo pomemben vir za izračune. SURS je v okviru zagotavljanja teh podatkov imel tudi koordinatorsko vlogo v smislu zagotovitve podatkov z različnih kmetijsko-okoljskih področij, pri čemer je sodeloval z MKO, ARSO in KIS.

Na področju statistike kmetijskih cen je bil v tem srednjeročnem obdobju poudarek na izboljševanju kakovosti ter v drugi polovici srednjeročnega obdobja izračun nove sheme uteži za bazno leto 2010, ki je bila skupaj s preračuni baznih indeksov cen za obdobje 2000–2012 in za tekoče obdobje uvedena v letu 2013. Vzpostavitev poročanja o prodaji fitofarmacevtskih sredstev (FFS) v skladu z novo evropsko zakonodajo s področja statistike je potekala v medresorskem sodelovanju predvsem s Fitosanitarno upravo Republike Slovenije (sedaj UVHVVR). Poleg zagotovitve letnih statističnih podatkov o prodaji FFS bo do konca leta 2015 potrebno prvič zagotoviti tudi petletne podatke o porabi FFS v kmetijstvu po aktivnih snoveh. Priprave na to raziskovanje potekajo od druge polovice srednjeročnega obdobja, v letu 2012 pa je SURS sodeloval tudi v medresorski delovni skupini za pripravo Nacionalnega akcijskega programa o trajnostni rabi fitofarmacevtskih sredstev; ta vsebuje tudi nekatera izhodišča za spremljanje teh podatkov v Sloveniji.

Pri pripravi prehranskih bilanc, katere osnovni namen je spremljanje tržnih gibanj rastlinskih pridelkov in določanje samooskrbe države, je SURS intenzivno sodeloval s KIS in z MKO (z MKO je že leta 2007 podpisal dogovor o izvajanju prehranskih bilanc).

3.5 Medpodročne statistike

Statistike okolja in kazalniki

Prednostne aktivnosti pri statistiki okolja so bile:

1. krepitev odnosov z drugimi institucijami in iskanje možnosti za prevzemanje administrativnih virov
2. razvoj metodologij
3. prilagajanje spremembam zakonodaje

SURS je intenzivno sodeloval z Agencijo RS za okolje in ministrstvom, pristojnim za okolje (prej MOP, zdaj MKO), s katerima je sklenil dogovore o skupnem zbiranju in prevzemu različnih okoljskih podatkov. SURS tako pridobi podatke o javnem vodovodu, o industrijskih in komunalnih odpadkih ter o odlagališčih. S spremenjenim načinom pridobivanja podatkov so bile izvedene tudi metodološke in tehnološke revizije raziskovanj, poročevalske enote pa so bile razbremenjene. SURS je sodeloval tudi z Ministrstvom za obrambo oz. Upravo RS za zaščito in reševanje na področju statistike o škodi, nastali zaradi elementarnih nesreč, vendar je bilo to raziskovanje leta 2011 opuščeno zaradi metodoloških ovir in težav pri pridobivanju kakovostnih podatkov.

V preteklem srednjeročnem obdobju se je začel intenzivni razvoj okoljsko-ekonomskih računov. Na podlagi razvojnih raziskovanj (pilotnih študij) je SURS začel izvajati redni raziskovanji NAMEA-emisije v zrak in računi snovnih tokov; pri računih snovnih tokov je v letu 2012 dodatno razvil še kazalnika snovne produktivnosti. V drugi polovici srednjeročnega obdobja se je začelo tudi razvojno

delo na področju računov izdatkov za varstvo okolja, računov okoljskega blaga in storitev ter računov okoljskih davkov. Izvajanje pilotnih raziskovanj je potekalo v sodelovanju z Eurostatom, SURS pa je sodeloval tudi pri pripravi Uredbe o evropskih okoljsko-ekonomskih računih⁸⁶, ki je bila sprejeta leta 2011.

SURS je raziskovanja s področja statistike okolja sproti prilagajal spremembam evropske in domače zakonodaje⁸⁷. V preteklem srednjeročnem obdobju je bila tako opravljena revizija vodnih statistik, ki je posodobila in harmonizirala dosedanje vodne statistike z nacionalnimi in mednarodnimi poročevalskimi obveznostmi. S pomočjo revizije so bili identificirani tudi mogoči administrativni viri s področja vodnih statistik, ki bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju služili kot vir podatkov. Na področju statistike odpadkov so bili vpeljeni prevzemi podatkov o zbiranju komunalnih odpadkov, njihovi obdelavi in odlaganju na odlagališčih, iz baze podatkov, katere skrbnik je MKO. Na ta način se je zmanjšalo obremenjevanje poročevalskih enot, podatki so se poenotili, zmanjšali pa so se tudi stroški izvedbe raziskovanj.

Poleg rednih objav podatkov, ki jih je SURS pripravil po vsakem raziskovanju, je izdal tudi več posebnih publikacij iz zbirke Brošure in tako prispeval k ozaveščanju javnosti v odnosu do okolja. Gre za presečne publikacije: Okoljski kazalniki za Slovenijo (2009), Kazalniki trajnostnega razvoja za Slovenijo (2010), Okolje, energetika in transport v številkah (2011). Za oblikovanje in izbor ključnih kazalnikov trajnostnega razvoja je SURS izvedel projekt in delavnico z mednarodno udeležbo. Vzpostavljena je bila tudi posebna spletna stran⁸⁸.

Regionalne statistike

Prednostni aktivnosti pri regionalnih statistikah sta bili:

1. razvoj statističnega registra teritorija
2. zagotavljanje podatkovne in kartografske podpore za načrtovanje regionalnih politik

SURS v obdobju 2008–2012 ni vzpostavil statističnega registra teritorija. Podatke o teritorialnih enotah in hišnih številkah pridobivamo iz Registra prostorskih enot (RPE), ki ga vodi in vzdržuje Geodetska uprava RS in s katero smo leta 2008 sklenili dogovor o izmenjavi podatkov. Podatki, ki jih SURS pridobiva prek spletnih servisov in prek replikacije baze, so v ustrezni obliki, da lahko pripravljamo potrebne prostorske šifrantе in vzdržujemo t. i. geodimenzijo.

Izboljšavam za dosegljivost statističnih podatkov uporabnikom in za njihovo razumevanje je SURS namenil veliko pozornost. Izhajal je iz izhodišča, da imajo uporabniki različne potrebe in različno poznavanje področja statistike. Tudi pri prikazovanju podatkov v prostoru na spletnih straneh SURS-a, je bil dosežen velik razvoj. Podatki so prikazani na različne načine: tematske karte; spletna publikacija Slovenske občine v številkah; Interaktivni statistični atlas Slovenije (podatki za statistične regije in občine); kartografska aplikacija statističnih podatkov e-razsežnosti (KASPeR), ki omogoča izkazovanje statističnih podatkov na hierarhičnih mrežah in po izbranih prostorskih enotah v kombinaciji z različnimi kartografskimi podlagami iz orodja Google Maps; podatki GIS (vektorski sloji georeferenciranih statističnih podatkov, primernih za nadaljnjo obdelavo).

Do večine prostorsko prikazanih regionalnih podatkov lahko uporabniki dostopajo z ene vstopne točke – geostatističnega portala⁸⁹.

V letu 2012 se je začel postopek spreminjanja Uredbe NUTS (Skupna klasifikacija statističnih teritorialnih enot)⁹⁰. Predlog Slovenije predvideva spremembe na ravni NUTS 3 in na ravni NUTS 2.

⁸⁶ Uredba (EU) št. 691/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2011 o evropskih okoljsko-ekonomskih računih (32011R0691).

⁸⁷ Uredba Komisije (EU) št. 849/2010 z dne 27.9.2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki odpadkov (32010R0849); Uredba o odpadkih, Uradni list RS, št. 103/2011.

⁸⁸ Glej: http://www.stat.si/tema_okolje_kazalniki_trajnostnega_razvoja.asp (prevzeto 8. 7. 2013).

⁸⁹ Glej: <http://www.stat.si/geostatistike.asp> (prevzeto 8. 7. 2013).

⁹⁰ Glej: http://www.stat.si/tema_splosno_upravno_NUTS.asp (prevzeto 8. 7. 2013).

Znanost in tehnologija

Prednostni aktivnosti pri statistiki znanosti in tehnologije sta bili:

1. nadaljnje metodološke dopolnitve
2. spremljanje kariere doktorjev znanosti

SURS je uvedel v raziskovanja o raziskovalno-razvojni dejavnosti (RRD) prenovljeno mednarodno klasifikacijo družbeno-ekonomskih ciljev – NABS 2007⁹¹ in prenovljeno klasifikacijo področij znanosti - FOS⁹². Raziskovanja o RRD je SURS izvajal letno, na dve leti pa raziskovanje o inovacijski dejavnosti.

Na ravni EU je SURS aktivno sodeloval pri metodoloških izboljšavah na področju podrobnejšega spremljanja internacionalizacije RRD. Izvedeno je bilo pilotno raziskovanje o nacionalnem javnem financiranju izvajanja nadnacionalnih raziskovanj, da bi pridobili podatke o finančnih prispevkih države za nadnacionalne javne izvajalce, za vseevropske nacionalne javne programe ter za dvo- ali večstranske javne programe – vse to je osnova za izračun kazalnika za spremljanje razvoja Evropskega raziskovalnega prostora.

Na pobudo glavnih uporabnikov podatkov o RRD je bilo dopolnjeno zbiranje podatkov o državnih proračunskih sredstvih za raziskave in razvoj, v katerega so bila vključena tudi tuja javna sredstva oziroma evropska sredstva iz strukturnih skladov (ta po metodologiji Frascati niso vključena).

Za izboljšanje kakovosti podatkov in racionalizacijo obsega zbiranja podatkov je bila leta 2011 oblikovana medresorska delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov MIZKŠ, UMAR, MGRT, FDV, ARRS, vodi pa jo predstavnica SURS-a. Načrt aktivnosti vključuje preno in standardizacijo načina in obsega zbiranja, obdelave in objavljanja podatkov.

SURS je leta 2011 objavil rezultate raziskovanja o karieri in mednarodni mobilnosti doktorjev znanosti, ki ga je prvič izvedel leta 2010. Izvajanje je bilo sofinancirano s sredstvi Evropske komisije, metodologija pa je bila mednarodno usklajena (Eurostat, OECD in UNESCO-UIS). Raziskovanje je temeljilo na kombinaciji podatkov iz obstoječih podatkovnih virov in podatkov, pridobljenih s posebno anketo za doktorje znanosti. Rezultati raziskovanja so bili med uporabniki zelo dobro sprejeti.

Informacijska družba

Prednostni aktivnosti pri statistiki informacijske družbe sta bili:

1. nadaljnji razvoj statistike informacijske družbe
2. analiza vpliva uporabe IKT s povezovanjem mikropodatkov

Na področju statistike informacijske družbe je SURS v skladu z zakonodajo EU izvajal raziskovanja o uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) v podjetjih (vključno s finančnim sektorjem) ter v gospodinjstvih in pri posameznikih, pri katerih je bil letno dodan priložnostni modul, kot npr. e-poslovanje, e-trgovanje, varnost pri uporabi IKT, uporaba storitev e-uprave, vpliv uporabe IKT na okolje (zeleni IKT), e-veščine, uporaba mobilnih internetnih povezav.

SURS je – z namenom, da bi se izboljšala kakovost podatkov in zmanjšalo breme za poročevalske enote – sodeloval v posebnem projektu Eurostata, pri katerem se je v štirih državah članicah EU testirala razumljivost modelnega vprašalnika raziskovanja o uporabi IKT v podjetjih. V testu, v katerem so se obiskala podjetja različnih velikosti in dejavnosti, se je testirala razumljivost vprašanj in razpoložljivost podatkov. Na podlagi izsledkov testov se je opravila revizija modelnega vprašalnika.

⁹¹ Klasifikacija družbeno-ekonomskih ciljev NABS (Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programmes and Budgets) opredeljuje končne cilje raziskovalno-razvojnega dela v širšem pomenu.

⁹² Klasifikacija FOS – Fields of science

SURS je sodeloval na sestankih Evropske komisije glede oblikovanja novega primerjalnega okvira z imenom »Digitalna Evropa«, katerega namen je spremljanje razvoja informacijske družbe. V delovni skupini za kazalnike informacijske družbe, ki deluje v okviru OECD, je SURS sodeloval pri pripravi predloga nove definicije e-trgovanja pri podjetjih.

Pri spremljanju obsega poštinih storitev in elektronskih komunikacij je SURS prenovil raziskovanja in posledično tudi objavljane rezultate. Pri spremljanju področja o elektronskih komunikacijah SURS sodeluje z APEK-om.

SURS je pri statistiki informacijske družbe sodeloval v dveh Eurostatovih projektih: Stroški nabav za IKT in investicije v IKT v podjetjih (rezultati pilotnega projekta so objavljeni⁹³) in Povezovanje mikropodatkov iz različnih virov za analiziranje vplivov uporabe IKT na različna področja poslovanja podjetij. Namen projekta je bil analizirati in oblikovati nove kazalnike o vplivu, ki ga ima uporaba IKT na poslovanje podjetij. V projektu so se uporabili in povezali mikropodatki na ravni podjetij (o uporabi IKT v podjetjih, strukturne statistike podjetij, o globalizaciji, o zunanji trgovini, inovacijah, poslovni register). Povezovanje mikropodatkov na ravni podjetij omogoča podrobnejšo analizo (npr. vpliv širokopasovnega dostopa do interneta ali avtomatizirane izmenjave informacij v podjetju na produktivnost podjetij itd.) kot že objavljeni agregirani podatki iz poslovnih statistik z različnih področij. Projekt je bil zaključen konec leta 2012. Rezultati projekta bodo na voljo v posebnem poročilu, nekateri izsledki pa bodo objavljeni tudi v posebni publikaciji.

93 Stroški nabav za IKT in investicije v IKT v podjetjih z 10 ali več zaposlenimi osebami, Slovenija, 2009 - končni podatki, 27. januar 2011, Prva objava. Dostopno na:

http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3704 (prevzeto 24. 6. 2013.).

4 Mednarodno sodelovanje državne statistike in delovanje v ESS

4.1 Delovanje v evropskem statističnem sistemu in evropskem sistemu centralnih bank

V preteklem srednjeročnem obdobju so SURS in pooblaščen izvajalci aktivno delovali v okviru Evropskega statističnega sistema (ESS) na vseh ravneh delovanja in odločanja v sistemu. SURS je dejavno sodeloval v razpravah o strateških vprašanjih evropske statistike, ki so potekale na najvišji ravni v Odboru za evropski statistični sistem (ESSC)⁹⁴ in v Partnerski skupini⁹⁵ ter se vključil v aktivnosti t. i. sponzorstev za posamezna statistična področja. Predstavniki SURS-a so bili dejavni tudi v skupinah direktorjev za posamezna statistična področja (t. i. direktorske skupine) ter v različnih delovnih skupinah. Redno so se vključevali v postopke priprave, usklajevanja in sprejemanja evropske zakonodaje s področja statistike tako v okviru delovnih teles Evropske komisije (Eurostata) kot tudi v okviru Delovne skupine Sveta EU za statistiko. SURS je tudi aktivno sodeloval pri izvajanju različnih projektov⁹⁶ na področju statistike, ki jih sofinancira Evropska komisija oz. Eurostat in so namenjeni podpori pri izvajanju kakovostnih statističnih raziskovanj ter razvoju različnih statističnih področij v okviru ESS. Z imenovanjem generalne direktorice SURS-a za predstavnico ESS v Evropski svetovni odbor za statistiko (ESAC) se je SURS aktivno vključil tudi v delo tega odbora, v katerem so zastopani predstavniki uporabnikov evropskih statističnih podatkov.

Leta 2008 je SURS uspešno predsedoval Delovni skupini Sveta EU za statistiko. Med predsedovanjem je med drugim dosegel velik napredek pri razpravi o uredbi o evropski statistiki, ki predstavlja temelje za delovanje evropskega statističnega sistema.

Banka Slovenije je v preteklem srednjeročnem obdobju uspešno sodelovala v Statističnem odboru Evropskega sistema centralnih bank⁹⁷ (ESCB), njegovih delovnih skupinah za državne finance, denarno in finančno statistiko, zunanjo statistiko, splošno ekonomsko statistiko, statistiko računov evroobmočja, statistiko vrednostnih papirjev ter za statistični informacijski sistem, pa tudi občasnih tematskih skupinah. Sodelovala je v Eurostatovih skupinah za statistiko finančnih računov in državnih financ, plačilne bilance, neposredne naložbe (»FDI network«) in FATS. Poleg tega je BS sodelovala tudi v Odboru za denarno, finančno in plačilnobilančno statistiko⁹⁸ (CMFB), glavnem telesu za usklajevanje strateških vprašanj evropskih finančnih statistik.

Inštitut za varovanje zdravja je v preteklem srednjeročnem obdobju uspešno izvajal različne projekte na področju statistike, ki jih sofinancirata Evropska komisija oz. Eurostat in so namenjeni usklajevanju statističnih področij z zahtevami EU ter sodeloval v različnih skupinah na področju zdravja in zdravstvenega varstva v okviru evropskega statističnega sistema.

4.2 Sodelovanje v mednarodnem prostoru

Na mednarodnem večstranskem področju je bilo in je še pomembno aktivno sodelovanje SURS-a pri delu Konferenca evropskih statistikov, organizirane pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za

⁹⁴ Glej: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/statistical_committees/ESSC (prevzeto 18. 7. 2013).

⁹⁵ Glej: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/statistical_committees/partnership_group (prevzeto 18. 7. 2013).

⁹⁶ Glej: <http://www.essnet-portal.eu/> (prevzeto 18. 7. 2013).

⁹⁷ Glej: http://www.ecb.int/ecb/educational/facts/orga/html/or_019.sl.html (prevzeto 18. 7. 2013).

⁹⁸ Glej: <http://www.cmfb.org/> (prevzeto 18. 7. 2013).

Evropo⁹⁹, pri delu Biroja Konference¹⁰⁰ in delu Statistične komisije Združenih narodov ter različnih specializiranih agencij, vključno s posebnimi skladi in različnimi programi Združenih narodov.

SURS je sodeloval tudi z mednarodnimi znanstvenimi združenji na področju statistike, med njimi z Mednarodnim statističnim inštitutom¹⁰¹ (ISI) in njegovo sekcijo Mednarodnim združenjem za uradne statistike¹⁰² (IAOS), ki mu je v obdobju 2009–2011 predsedovala generalna direktorica Statističnega urada.

SURS in pooblaščen izvajalci so aktivni tudi v okviru odbora OECD za statistiko¹⁰³ in tekoče izpolnjujejo statistične obveznosti do te organizacije. Slovenski statistični sistem se je že v postopku priprav na polnopravno članstvo v OECD izkazal kot dobro pripravljen. Na osnovi posredovanih informacij je OECD pripravil osnutek poročila o pravnem in institucionalnem okviru delovanja slovenske državne statistike ter o kakovosti in razpoložljivosti podatkov na ključnih statističnih področjih. Osnutek poročila je bil tudi osnova za razpravo v okviru misije OECD, ki je potekala na SURS-u maja 2009. Strokovni pregledniki so se sestali tudi s predstavniki Banke Slovenije in Ministrstva za finance. Rezultat misije je bil predlog poročila, ki je bil obravnavan na posebnem sestanku odbora OECD za statistiko v Južni Koreji, oktobra 2009, in bil ocenjen kot zelo dober. Julija 2010 je Republika Slovenija postala tudi formalno članica OECD.

Na podlagi sklenjenih sporazumov o sodelovanju na področju statistike in v okviru programa bilateralnega razvojnega sodelovanja Slovenije je SURS nudil strokovno pomoč na področju statistike državam Zahodnega Balkana. Poleg Zahodnega Balkana, ki bo tudi v prihodnje prednostno področje mednarodnega sodelovanja SURS, pa je SURS sodelovanje razširil še na druga geografska področja, ki jim tudi Evropska komisija – še zlasti na področju statistike – namenja veliko pozornosti. Tudi Banka Slovenije je nudila strokovno pomoč na področju monetarnih in finančnih statistik ter na področju statistike plačilne bilance nekaterim centralnim bankam na področju Zahodnega Balkana.

SURS je aktivno sodeloval oz. še sodeluje tudi v več mednarodnih raziskovalnih projektih, ki potekajo v 7. okvirnem programu¹⁰⁴. Ti so: projekt RISQ – Kazalniki reprezentativnosti kakovosti raziskovanj¹⁰⁵, projekt AMELI – Razvoj metodologije za izračun laekenskih kazalnikov¹⁰⁶, projekt BLUE-ETS – Novi izzivi na področju uradne poslovne statistike¹⁰⁷, projekt Data without Boundaries¹⁰⁸. S sodelovanjem v tovrstnih mednarodnih projektih si SURS pridobiva izkušnje z mednarodnimi aktivnostmi, ki so v EU vse bolj razširjena oblika sodelovanja med nacionalnimi statističnimi uradi in univerzami.

4.3 Mednarodni dogodki

Skupaj s Statističnim društvom Slovenije je v preteklem srednjeročnem obdobju SURS letno organiziral mednarodna statistična posvetovanja Statistični dnevi¹⁰⁹. Teme so bile: Medgeneracijska solidarnost – izziv sodobne družbe (posledice demografskih sprememb, ki jih povzroča staranje prebivalstva); Vloga statistik, analiz in napovedi pri obvladovanju globalne ekonomske krize – Izkoriščenost razpoložljivih podatkov in potrebe po novih podatkih; Merjenje blaginje in napredka družbe – Izzivi pri uporabi in razumevanju podatkov; Vloga statistike pri upravljanju ekonomskih

⁹⁹ Glej: http://www.unece.org/stats/stats_h.html (prevzeto 18. 7. 2013).

¹⁰⁰ Glej: <http://www.unece.org/stats/documents/3000.00.bureau.e.html> (prevzeto 18. 7. 2013).

¹⁰¹ Glej: <http://www.isi-web.org/infoservice/30-statsoc/statsoc/77-united-nations> (prevzeto 18. 7. 2013).

¹⁰² Glej: <http://isi.cbs.nl/iaos/> (prevzeto 18. 7. 2013).

¹⁰³ Glej: <http://www.oecd.org/std/> (prevzeto 18. 7. 2013).

¹⁰⁴ Glej: http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html (prevzeto 1. 7. 2013).

¹⁰⁵ Glej: <http://www.risq-project.eu> (prevzeto 11. 7. 2013).

¹⁰⁶ Glej: http://cordis.europa.eu/fetch?CALLER=FP7_PROJ_EN&ACTION=D&DOC=1&CAT=PROJ&RCN=88428 (prevzeto 11. 7. 2013).

¹⁰⁷ Glej: <http://www.blue-ets.istat.it/> (prevzeto 11. 7. 2013).

¹⁰⁸ Glej: <http://www.dwbproject.org/> (prevzeto 11. 7. 2013).

¹⁰⁹ Glej: <http://www.stat.si/statisticnidnevi/> (prevzeto 11. 7. 2013).

neravnovesij; Javni sektor med miti in resnico. Leta 2010 je bilo jubilejno – 20. posvetovanje; slovesnost ob tej priložnosti je bila namenjena tudi obeleženju mednarodnega dneva statistike. Za to priložnost je SURS izdal posebno retrospektivno publikacijo¹¹⁰ in predstavitveni video.

SURS je organiziral tudi več pomembnih dogodkov: novembra 2010 je na Brdu potekala *Okrogla miza o merjenju in uporabi podatkov o družbenem napredku in blaginji*¹¹¹, junija 2011 pa SURS organiziral okroglo mizo z naslovom *Verodostojnost strategij razvoja in zaupanje v dejstva statističnih analiz, modelov in kazalnikov*¹¹². Ob tej priložnosti je SURS izdal tudi publikacijo, posvečeno jubileju samostojne Slovenije z naslovom *Sloveniji za 20. rojstni dan – slovenski statistiki*¹¹³.

Maja 2011 je SURS skupaj Ekonomsko komisijo Združenih narodov za Evropo (UNECE) organiziral Konferenco o statističnem urejanju podatkov 2011¹¹⁴.

¹¹⁰ Glej: <http://www.stat.si/doc/pub/20obletnica.pdf> (prevzeto 11. 7. 2013).

¹¹¹ Glej: <http://www.stat.si/brdo2010/> (prevzeto 11. 7. 2013).

¹¹² Glej: <http://www.stat.si/Brdo2011/Default.aspx> (prevzeto 18. 7. 2013)

¹¹³ Glej: <http://www.stat.si/Brdo2011/doc/SLO-20-let.pdf> (prevzeto 18. 7. 2013).

¹¹⁴ Glej <http://www.unece.org/stats/documents/2011.05.sde.html> (prevzeto 18. 7. 2013).

Priloga

A. Seznam zakonodajnih aktov, sprejetih v obdobju 2008–2012

V letu 2008 sprejeta zakonodaja:

- Uredba Komisije (ES) št. 11/2008 z dne 8. januarja 2008 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) glede pošiljanja časovnih vrst za novo regionalno razčlenitev (32008R0011).
- Uredba (ES) št. 24/2009 ECB z dne 19. decembra 2008 o statistiki sredstev in obveznosti družb, ki se ukvarjajo s prenosom finančnih sredstev in izvajajo listinjenje (ECB/2008/30).
- Uredba (ES) št. 25/2009 ECB z dne 19. decembra 2008 o bilanci stanja sektorja denarnih finančnih institucij (preoblikovano) (ECB/2008/32).
- Uredba (ES) št. 177/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o vzpostavitvi skupnega okvira za poslovne registre v statistične namene in o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 2186/93 (32008R0177).
- Uredba Komisije (ES) št. 207/2008 z dne 5. marca 2008 o sprejetju specifikacij priložnostnega modula za leto 2009 o vstopu mladih na trg dela, kakor določa Uredba Sveta (ES) št. 577/98 (32008R0207).
- Uredba (ES) št. 295/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o strukturni statistiki podjetij (prenovitev) (32008R0295).
- Uredba Komisije (ES) št. 377/2008 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 577/98 z dne 25. aprila 2008 o organizaciji vzorčne raziskave delovne sile v Skupnosti v zvezi s šifriranjem, ki se od leta 2009 dalje uporablja za posredovanje podatkov, o uporabi podvzorca za zbiranje podatkov o strukturnih spremenljivkah in opredelitvi referenčnih četrletij (32008R0377).
- Uredba (ES) št. 452/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o pripravi in razvoju statističnih podatkov o izobraževanju in vseživljenjskem učenju (32008R0452).
- Uredba (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o četrletnih statističnih podatkih glede prostih delovnih mest v Skupnosti (32008R0453).
- Uredba (ES) št. 762/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o predložitvi statističnih podatkov o ribogojstvu s strani držav članic in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 788/96 (32008R0762).
- Uredba (ES) št. 763/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o popisih prebivalstva in stanovanj (32008R0763).
- Uredba Komisije (ES) št. 1062/2008 z dne 28. oktobra 2008 o izvajanju Uredbe (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o četrletnih statističnih podatkih glede prostih delovnih mest v Skupnosti, v zvezi s postopki za desezoniranje in poročili o kakovosti (32008R1062).
- Uredba (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2008 o statistiki energetike (32008R1099).

- Uredba (ES) št. 1165/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o statistiki živinoreje in mesa ter razveljavitvi direktiv Sveta 93/23/EGS, 93/24/EGS in 93/25/EGS (32008R1165).
- Uredba (ES) št. 1166/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o raziskovanjih strukture kmetijskih gospodarstev in metod kmetijske proizvodnje ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 571/88 (32008R1166).
- Uredba Komisije (ES) št. 1242/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi tipologije Skupnosti za kmetijska gospodarstva (32008R1242).
- Sklep št. 1297/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o uvedbi Programa za posodobitev evropskih statistik podjetij in trgovine (MEETS) (32008D1297).
- Uredba (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu (32008R1338).
- Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. oktobra 2008 o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 638/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami (KOM(2008)0058 – C6-0059/2008 – 2008/0026(COD)) .
- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti, Uradni list RS, št. 17/2008.

V letu 2009 sprejeta zakonodaja:

- Uredba Komisije (ES) št. 19/2009 z dne 13. januarja 2009 o izvajanju Uredbe (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o četrtnih statističnih podatkih glede prostih delovnih mest v Skupnosti, v zvezi z opredelitvijo prostega delovnega mesta, referenčnih datumov za zbiranje podatkov, specifikacij prenosa podatkov in študij izvedljivosti (32009R0019).
- Uredba Komisije (ES) št. 20/2009 z dne 13. januarja 2009 o sprejetju specifikacij priložnostnega modula za leto 2010 o usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, predvidenega z Uredbo Sveta (ES) št. 577/98 (32009R0020).
- Uredba (ES) št. 25/2009 Evropske centralne banke z dne 19. decembra 2008 o bilanci stanja sektorja denarnih finančnih institucij (preoblikovano) (ECB/2008/32).
- Direktiva 2009/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o statističnih poročilih glede prevoza blaga in potnikov po morju (prenovitev) (32009L0042).
- Uredba Komisije (ES) št. 97/2009 z dne 2. februarja 2009 o izvajanju Uredbe (ES) št. 295/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o strukturi statistiki podjetij glede uporabe prilagodljivega modula (32009R0097).
- Uredba Komisije (ES) št. 192/2009 z dne 11. marca 2009 o izvedbi Uredbe (ES) št. 177/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega okvira za poslovne registre v statistične namene glede izmenjave zaupnih podatkov med Komisijo (Eurostat) in državami članicami (32009R0192).
- Uredba (ES) št. 222/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 638/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami (32009R0222).

- Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (32009R0223).
- Uredba Komisije (ES) št. 250/2009 z dne 11. marca 2009 o izvajanju Uredbe (ES) št. 295/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede opredelitev karakteristik, tehničnega formata za prenos podatkov, dvojnih zahtev za poročanje za NACE Rev. 1.1 in NACE Rev. 2 ter dovoljenih odstopanj za strukturno statistiko podjetij (32009R0250).
- Uredba Komisije (ES) št. 251/2009 z dne 11. marca 2009 o izvedbi in spremembi Uredbe (ES) št. 295/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede serije podatkov za pripravo strukturne statistike podjetij in prilagoditev, potrebnih po reviziji statistične klasifikacije proizvodov po dejavnosti (CPA) (32009R0251).
- Uredba Evropske centralne banke (ES) št. 290/2009 z dne 31. marca 2009 o spremembah Uredbe ECB/2001/18 o statistiki obrestnih mer, ki jih monetarne finančne institucije uporabljajo za vloge in posojila v razmerju do gospodinjestev in nefinančnih družb (ECB/2009/7).
- Uredba Komisije (ES) št. 330/2009 z dne 22. aprila 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 2494/95 v zvezi z minimalnimi standardi za obravnavo sezonskih izdelkov v HICŽP (32009R0330).
- Uredba (ES) št. 471/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o statistiki Skupnosti o zunanji trgovini z državami nečlanicami in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1172/95 (32009R0471).
- Uredba (ES) št. 543/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o statistiki rastlinske pridelave ter razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 837/90 in (EGS) št. 959/93 (32009R0543).
- Uredba Sveta (ES) št. 951/2009 z dne 9. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 2533/98 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke (32009R0951).
- Uredba (ES) št. 1006/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 808/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z informacijsko družbo (32009R1006).
- Uredba Komisije (ES) št. 1023/2009 z dne 29. oktobra 2009 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 808/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z informacijsko družbo (32009R1023).
- Uredba komisije (ES) št. 1201/2009 z dne 30. novembra 2009 o izvajanju Uredbe (ES) št. 763/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o popisih prebivalstva in stanovanj v zvezi s tehničnimi specifikacijami za vsebine in posamezne razčlenbe teh vsebin (32009R1201).
- Uredba (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o statističnih podatkih o pesticidih (32009R1185).

V letu 2010 sprejeta zakonodaja:

- Uredba Komisije (EU) št. 91/2010 z dne 2. februarja 2010 o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 1982/2004 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 638/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami, glede seznama blaga,

izključenega iz statistike, posredovanja podatkov davčne uprave in ocene kakovosti (32010R0091).

- Uredba Komisije (EU) št. 92/2010 z dne 2. februarja 2010 o izvajanju Uredbe (ES) št. 471/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki Skupnosti o zunanji trgovini z državami nečlanicami v zvezi z izmenjavo podatkov med carinskimi organi in nacionalnimi statističnimi organi, pripravo statistik ter oceno kakovosti (32010R0092).
- Uredba Komisije (EU) št. 96/2010 z dne 4. februarja 2010 o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 1982/2004 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 638/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami glede poenostavitvenega praga, blagovne menjave glede na značilnosti podjetij, posebnega blaga in gibanj ter oznak za vrsto posla (32010R0096).
- Uredba Komisije (EU) št. 113/2010 z dne 9. februarja 2010 o izvajanju Uredbe (ES) št. 471/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki Skupnosti o zunanji trgovini z državami nečlanicami v zvezi z zajetjem trgovanja, opredelitvijo podatkov, pripravo statistike blagovne menjave glede na značilnosti podjetij in glede na valuto računa ter posebnim blagom ali gibanji (32010R0113).
- 2010/216/: Sklep Komisije z dne 14. aprila 2010 o spremembi Direktive 2009/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih poročilih glede prevoza blaga in potnikov po morju (32010D0216).
- Uredba Komisije (EU) št. 317/2010 z dne 16. aprila 2010 o sprejetju specifikacij priložnostnega modula za leto 2011 o zaposlovanju invalidov za vzorčno raziskavo delovne sile iz Uredbe Sveta (ES) št. 577/98 (32010R0317).
- Uredba Komisije (EU) št. 481/2010 z dne 1. junija 2010 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1177/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki Skupnosti o dohodku in življenjskih pogojih (EU-SILC) glede seznama ciljnih sekundarnih spremenljivk za leto 2011 v zvezi z medgeneracijskim prenosom prikrajšanosti (32010R0481).
- Uredba Komisije (EU) št. 519/2010 z dne 16. junija 2010 o sprejetju programa statističnih podatkov in metapodatkov za popise prebivalstva in stanovanj iz Uredbe (ES) št. 763/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (32010R0519).
- Uredba Sveta (EU) št. 679/2010 z dne 26. julija 2010 o spremembah Uredbe (ES) št. 479/2009 glede kakovosti statističnih podatkov v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (32010R0679).
- Uredba Komisije (EU) št. 715/2010 z dne 10. avgusta 2010 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2223/96 glede prilagoditev po reviziji statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in statistične klasifikacije proizvodov po dejavnosti (CPA) v nacionalnih računih (32010R0715).
- Uredba Komisije (EU) št. 821/2010 z dne 17. septembra 2010 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 808/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z informacijsko družbo (32010R0821).
- Uredba Komisije (EU) št. 822/2010 z dne 17. septembra 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 198/2006 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1552/2005 o statistiki poklicnega usposabljanja v podjetjih v zvezi s podatki, ki jih je treba zbrati, ter zahtevami glede vzorčenja, natančnosti in kakovosti (32010R0822).
- Uredba Komisije (EU) št. 823/2010 z dne 17. septembra 2010 o izvajanju Uredbe (ES) št. 452/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o pripravi in razvoju statističnih podatkov o

izobraževanju in vseživljenjskem učenju glede statističnih podatkov o sodelovanju odraslih pri vseživljenjskem učenju (32010R0823).

- Uredba Komisije (EU) št. 849/2010 z dne 27. septembra 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki odpadkov (32010R0849).
- Uredba Komisije (EU) št. 1097/2010 z dne 26. novembra 2010 o izvajanju Uredbe (ES) št. 177/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega okvira za poslovne registre v statistične namene glede izmenjave zaupnih podatkov med Komisijo (Eurostat) in centralnimi bankami (32010R1097).
- Uredba Komisije (EU) št. 1114/2010 z dne 1. decembra 2010 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 2494/95 glede minimalnih standardov za kakovost ponderiranja HICP in o razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 2454/97 (32010R1114).
- Uredba Komisije (EU) št. 1157/2010 z dne 9. decembra 2010 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1177/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki Skupnosti o dohodku in življenjskih pogojih (EU-SILC) glede seznama ciljnih sekundarnih spremenljivk o stanovanjskih razmerah za leto 2012 (32010R1157).
- Sklep o poročanju podatkov za namene statistike finančnih računov, Uradni list RS, št. 102/2010.

V letu 2011 sprejeta zakonodaja:

- Uredba Komisije (EU) št. 31/2011 z dne 17. januarja 2011 o spremembi prilog k Uredbi (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (32011R0031).
- Uredba Komisije (EU) št. 88/2011 z dne 2. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 452/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o pripravi in razvoju statističnih podatkov o izobraževanju in vseživljenjskem učenju glede statističnih podatkov o sistemih izobraževanja in usposabljanja (32011R008).
- Uredba Komisije (ES) št. 193/2011 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 1445/2007 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s sistemi za nadzor kakovosti, ki se uporabljajo pri paritetah kupne moči (PKM) (32011R0193).
- Uredba Komisije (EU) št. 249/2011 z dne 14. marca 2011 o sprejetju specifikacij priložnostnega modula za leto 2012 o prehodu iz dela v upokožitev, kot določa Uredba Sveta (ES) št. 577/98 (32011R0249).
- Uredba Komisije (EU) št. 263/2011 z dne 17. marca 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 458/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem sistemu integrirane statistike socialne zaščite (ESSPROS) v zvezi z začetkom polnega zbiranja podatkov za modul ESSPROS o neto prejemkih socialne zaščite (32011R0263).
- Uredba Komisije (EU) št. 328/2011 z dne 5. aprila 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu glede statistike vzrokov smrti (32011R0328).
- Uredba Komisije (EU) št. 349/2011 z dne 11. aprila 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu glede nezgod pri delu (32011R0349).

- Uredba Komisije (EU) št. 408/2011 z dne 27. aprila 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih o pesticidih glede oblike prenosa podatkov (32011R0408).
- Uredba Komisije (EU) št. 656/2011 z dne 7. julija 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih o pesticidih v zvezi z opredelitvami pojmov in seznamom aktivnih snovi (32011R0656).
- Uredba (EU) št. 691/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2011 o evropskih okoljskoekonomskih računih (32011R0691).
- Uredba (EU) št. 692/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2011 o evropski statistiki turizma in razveljavitvi Direktive Sveta 95/57/ES (32011R0692).
- Uredba Komisije (EU) št. 830/2011 z dne 27. julija 2011 o določitvi „seznama Prodcom“ industrijskih izdelkov za leto 2011 v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 3924/91 (32011R0830).
- Uredba Komisije (EU) št. 937/2011 z dne 21. septembra 2011 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 808/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z informacijsko družbo (32011R0937).
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1051/2011 z dne 20. oktobra 2011 o izvajanju Uredbe (EU) št. 692/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o evropski statistiki turizma glede strukture poročil o kakovosti in pošiljanju podatkov (32011R1051).
- Uredba (EU) št. 1337/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski statistiki trajnih nasadov in o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 357/79 in Direktive 2001/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta (32011R1337).

V letu 2012 sprejeta zakonodaja:

- Uredba Komisije (EU) št. 62/2012 z dne 24. januarja 2012 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1177/2003 o statistiki Skupnosti o dohodku in življenjskih pogojih (EU-SILC) glede seznama ciljnih sekundarnih spremenljivk o blaginji za leto 2013 (32012R0062).
- Uredba (EU) št. 70/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. januarja 2012 o statističnih poročilih v zvezi s cestnim prevozom blaga (32012R0070).
- Uredba Komisije (EU) št. 461/2012 z dne 31. maja 2012 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1165/98 o kratkoročnih statističnih kazalcih in uredb Komisije (ES) št. 1503/2006, (ES) št. 657/2007 in (ES) št. 1178/2008 glede prilagoditev v zvezi z odstranitvijo spremenljivk novih industrijskih naročil (32012R0461).
- Uredba Komisije (EU) št. 555/2012 z dne 22. junija 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 184/2005 Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki Skupnosti glede plačilne bilance, mednarodne trgovine s storitvami in neposrednih tujih naložb v zvezi s posodobitvijo zahtev za podatke in opredelitev (32012R0555).
- Uredba Komisije (EU) št. 907/2012 z dne 20. avgusta 2012 o določitvi »seznama Prodcom« industrijskih izdelkov za leto 2012 v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 3924/91 (32012R0907).
- Uredba Komisije (EU) št. 995/2012 o izvajanju Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta št. 1608/2003/ES o pripravi in razvoju statistike Skupnosti o znanosti in tehnologiji (32012R0995).
- Uredba Komisije (EU) št. 1083/2012 z dne 19. novembra 2012 o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 808/2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z informacijsko družbo (32012R1083).

- 2012/186/EU: Delegirani sklep Komisije z dne 3. februarja 2012 o spremembi Direktive 2009/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih poročilih glede prevoza blaga in potnikov po morju (32012Do186).

B. Seznam dogovorov o medinstitucionalnem sodelovanju, sprejetih v obdobju 2008–2012

V letu 2008 je SURS sklenil naslednje dogovore:

- Dogovor o sodelovanju na področju priprave in zbiranja računovodskih podatkov s kmetij z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 25. marec 2008.
- Dogovor o izmenjavi podatkov z Davčno upravo RS, 27. marec 2008.
- Dogovor o izmenjavi podatkov s Pošto Slovenije, 9. maj 2008.
- Dogovor o sodelovanju pri posredovanju podatkov o registriranih cestnih motornih in priklopnih vozilih z Ministrstvom za notranje zadeve, Direktoratom za upravne notranje zadeve, 13. maj 2008.
- Dogovor o pripravi in posredovanju podatkov o aktivni politiki zaposlovanja (APZ) za leto 2007 v Eurostatovo LMP-podatkovno bazo z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve in Zavodom RS za zaposlovanje, 17. julij 2008.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev s KDD Centralno klirinško depotno družbo, 31. julij 2008.
- Dogovor o sodelovanju pri posredovanju podatkov o razvoju trga elektronskih komunikacij z Agencijo za pošto in elektronske komunikacije RS, 17. september 2008.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz sodnega registra z Vrhovnim sodiščem RS, 19. september 2008.
- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega raziskovanja »Vprašalnik o štipendiranju dijakov in študentov ŠOL-ŠTIP« z Agencijo RS za javnopravne evidence in storitve, 27. november 2008.
- Dogovor o izmenjavi podatkov z Geodetsko upravo RS, december 2008.
- Dogovor o sodelovanju pri posredovanju podatkov o pristaniškem prometu (Prijava prihoda/odhoda ladje v/iz pristanišča) z Upravo RS za pomorstvo, 22. december 2008.

V letu 2009 je SURS sklenil naslednje dogovore:

- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov za statistične namene z Zavodom RS za zaposlovanje, 20. marec 2009.
- Dogovor o sodelovanju pri posredovanju osebnih podatkov o upravičencih do subvencionirane najemnine z Ministrstvom za okolje in prostor, 27. marec 2009.
- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega raziskovanja o štipendiranju dijakov in študentov (ŠOL-ŠTIP) z Ministrstvom za šolstvo in šport, 27. marec 2009.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov o štipendiranju dijakov in študentov za statistične namene z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, 1. april 2009.
- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega raziskovanja »Anketa o stroških dela 2008« z Agencijo RS za javnopravne evidence in storitve, 7. april 2009.
- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega raziskovanja »Vprašalnik o štipendiranju dijakov in študentov ŠOL-ŠTIP« z Ministrstvom za obrambo RS, 27. maj 2009.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev s Centralno klirinško depotno družbo, 6. oktober 2009.

- Dogovor o sodelovanju na področju makroekonomskih in finančnih statistik med SURS, Banko Slovenije in Ministrstvom za finance, 16. december 2009.

V letu 2010 je SURS sklenil naslednje dogovore:

- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega raziskovanja »Raziskovanje o strukturi vmesne potrošnje in prihodkov v letu 2009« z Agencijo RS za javnopravne evidence in storitve, 20. januar 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov za statistične namene z Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, 25. januar 2010.
- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega raziskovanja »Raziskovanje o poslovnih storitvah« z Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, 14. april 2010.
- Dogovor o posredovanju statističnih podatkov, ki se nanašajo na zunanjo trgovino, ter pravicah in obveznostih v zvezi z njihovo hrambo, obdelavo, uporabo in izkazovanjem podatkov z Gospodarsko zbornico Slovenije, 5. maj 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz naslova starševskega varstva in družinskih prejemkov, socialnega varstva ter vojnih zakonov za statistične namene z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, 10. maj 2010.
- Sporazum o posredovanju statističnih podatkov z Banko Slovenije, 24. maj 2010.
- Dogovor o sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve, 1. junij 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz evidenc nacionalnega preverjanja znanja, mature in poklicne mature z Državnim izpitnim centrom (RIC), 1. junij 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz registra mojstrov in evidenc učnih pogodb in vajencev, ki so opravili zaključni izpit v srednjih poklicnih programih, ki so se izvajali po dualnem sistemu z Obrtno podjetniško zbornico Slovenije, 21. junij 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov v statistične namene s ciljem razbremenjevanja poročevalskih enot in racionalizacije statističnih raziskovanj na SURS z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 22. junij 2010.
- Dogovor o posredovanju podatkov z Najdi, informacijske storitve, d.o.o., 3. september 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov za statistične namene s Policijo, 15. oktober 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz evidence o opravljenih delovodskih in poslovodskih izpitih, ki jih vodi Gospodarska zbornica Slovenije, z Gospodarsko zbornico Slovenije, 14. december 2010.
- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov iz evidence o opravljenih poslovodskih izpitih za naziv trgovski poslovodja, ki jih vodi Trgovinska zbornica Slovenije, s Trgovinsko zbornico Slovenije, 17. december 2010.

V letu 2011 je SURS sklenil naslednje dogovore:

- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega raziskovanja o strukturi plače 2010, 24. januar 2011 z Agencijo RS za javnopravne evidence in storitve, 4. februar 2011.
- Dogovor o sodelovanju pri izvajanju statističnega četrletnega raziskovanja o poslovanju poslovnih subjektov med SURS, BS in AJ PES, 5. april 2011, 31. marec 2011.

- Dogovor o posredovanju in uporabi podatkov o upravičencih do pokojnin in drugih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja za statistične namene z Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, 10. maj 2011.
- Dogovor o brezplačni uporabi javnih podatkov registra transakcijskih računov z Agencijo RS za javnopravne evidence in storitve, 14. oktober 2011.

V letu 2012 je SURS sklenil naslednja dogovora:

Dogovor o sodelovanju na področju državne statistike z Inštitutom za varovanje zdravja, 29. maj 2012.

Dogovor o sodelovanju pri posredovanju podatkov o razvoju trga elektronskih komunikacij z Agencijo za pošto in elektronske komunikacije RS, 21. junij 2012.

C. Seznam mednarodnih sporazumov o sodelovanju na področju statistike, sklenjenih v obdobju 2008–2012

- Memorandum o sodelovanju statističnih uradov Avstrije, Češke, Madžarske, Slovaške in Slovenije na področju statistike, dne 13. 11. 2008. Cilj Memoranduma je vzpostaviti okvir in pogoje za še učinkovitejše sodelovanje. Memorandum določa cilje, oblike, področja in postopke sodelovanja. Podpisniki Memoranduma bodo izmenjevali izkušnje in znanja na različnih področjih statistike z namenom omogočiti metodološki razvoj in izvajanje skupnih statističnih aktivnosti.
- Memorandum o statističnem sodelovanju med Turškim statističnim uradom in Statističnim uradom Republike Slovenije, dne 27. 9. 2010. Cilj Memoranduma je vzpostaviti splošni okvir in pogoje za sodelovanje med obema statističnima uradoma z namenom dvostranskega sodelovanja pri razvoju in krepitvi statističnih sistemov, napredka v kakovosti statističnih metod, statističnih raziskovanj in boljšega razumevanja statističnih rezultatov ter izmenjave izkušenj in znanja na vseh področjih statistike.
- Memorandum o sodelovanju na področju statistike med Agencijo za statistiko BiH in Statističnim uradom Republike Slovenije, dne 2.12.2010. Gre za Memorandum splošne narave, ki služi kot osnova za priprava konkretnih letnih programov tehničnega sodelovanja.

D. Seznam statističnih sosvetov

1. Sosvet za administrativne vire podatkov
2. Sosvet za nacionalne račune, finančne in monetarne statistike
3. Sosvet za regionalne statistike
4. Sosvet za statistiko cen
5. Sosvet za statistiko dela
6. Sosvet za statistiko energetike
7. Sosvet za statistiko gradbeništva
8. Sosvet za statistiko industrije in rudarstva
9. Sosvet za statistiko informacijske družbe
10. Sosvet za statistiko izobraževanja in usposabljanja
11. Sosvet za statistiko kmetijstva, gozdarstva in ribištva
12. Sosvet za statistiko kriminalitete
13. Sosvet za statistiko kulture
14. Sosvet za statistiko naravnih virov in okolja
15. Sosvet za statistiko nepremičnin
16. Sosvet za statistiko notranje trgovine in storitvenih dejavnosti
17. Sosvet za statistiko prebivalstva
18. Sosvet za statistiko razvojno-raziskovalne dejavnosti in tehnologije
19. Sosvet za statistiko transporta

- 20. Sosvet za statistiko turizma
- 21. Sosvet za statistiko zdravja
- 22. Sosvet za statistiko zunanje trgovine
- 23. Sosvet za statistiko življenjske ravni in socialne zaščite

Seznam uporabljenih kratic

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ARRS	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije
BDP	bruto domači proizvod
BS	Banka Slovenije
CMFB	Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics (Odbor za denarno, finančno in plačilnobilančno statistiko)
CPA	Classification of Products by Activity (Klasifikacija proizvodov po dejavnosti)
CURS	Carinska uprava Republike Slovenije
DDV	davek na dodano vrednost
DURS	Davčna uprava Republike Slovenije
ECB	Evropska centralna banka
EHIS	European Health Interview Survey (Anketa o zdravju in zdravstvenem varstvu)
EHSIS	European Health and Social Inclusion Survey (Anketa o zdravju in socialni vključenosti)
EGR	EuroGroups Register – Evropski register skupin podjetij
ESAC	European Statistical Advisory Committee (Evropski svetovni odbor za statistiko)
ESCB	Evropski sistem centralnih bank
ESR	Evropski sistem računovodstva (European System of Accounts – ESA)
ESS	Evropski statistični sistem
ESSC	European Statistical System Committee (Odbor za evropski statistični sistem)
EU	Evropska unija
eVŠ	informacijski sistem visokega šolstva
FDV	Fakulteta za družbene vede
IAOS	International Association for Official Statistics (Mednarodno združenje za uradno Statistiko)
IKT	informacijsko komunikacijska tehnologija
ISI	International Statistical Institute (Mednarodni statistični inštitut)
IT	informacijska tehnologija
IVZ	Inštitut za varovanje zdravja
JEGR	Joint Expert Group on Reconciliation (Ekspertna delovna skupina pri Statističnem odboru ESCB, Odboru za finančno stabilnost (Financial Stability Committee) in Evropskem bančnem organu (European Banking Authority, EBA))
KASPeR	Kartografska aplikacija statističnih podatkov e-razsežnosti
KIS	Kmetijski inštitut Slovenije
KLASIUS	Klasifikacijski sistem izobraževanja in usposabljanja
KTDP	Klasifikacija terapevtskih in diagnostičnih posegov
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
MEETS	Modernisation of the European Enterprise and Trade Statistics (Posodobitev evropske statistike podjetij in trgovine)
MF	Ministrstvo za finance
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIZKŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
MKB	Mednarodna klasifikacija bolezni

MKO	Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
NAMEA	The national accounting matrix including environmental accounts (okoljski računi)
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriale pour Statistique (Klasifikacija statističnih teritorialnih enot)
OA	Odprava administrativnih ovir
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj)
OSUVI	Odbor za sistem upravljanja varovanja informacij (deluje na SURS-u)
OVOP	Odbor za varstvo osebnih podatkov (deluje na SURS-u)
OVP	Odbor za varstvo podatkov (deluje na SURS-u)
OZN	Organizacija združenih narodov
PRS	Poslovni register Slovenije
RRD	raziskovalno razvojna dejavnost
SDMX	Statistical Data and Metadata eXchange (standard za izmenjavo statističnih podatkov in Metapodatkov)
SHA	System of Health Accounts – Sistem zdravstvenih računov
SILC	Statistics on Income and Living Conditions (Raziskovanje o dohodkih in življenjskih Pogojih)
SIMSTAT	Single Market Statistics
SI-STAT	Podatkovni portal SURS-a
SKD	Standardna klasifikacija dejavnosti
SKP	Standardna klasifikacija poklicev
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
UNECE	The United Nations Economic Commission for Europe (Ekonomska komisija za Evropo pri Združenih narodih)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organizations (Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo)
VZD	Vrste zdravstvene dejavnosti (šifrant)
WHO	World Health Organization (Svetovna zdravstvena organizacija pri OZN)
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije